

PRINCIPES
EN
FRANCOYS

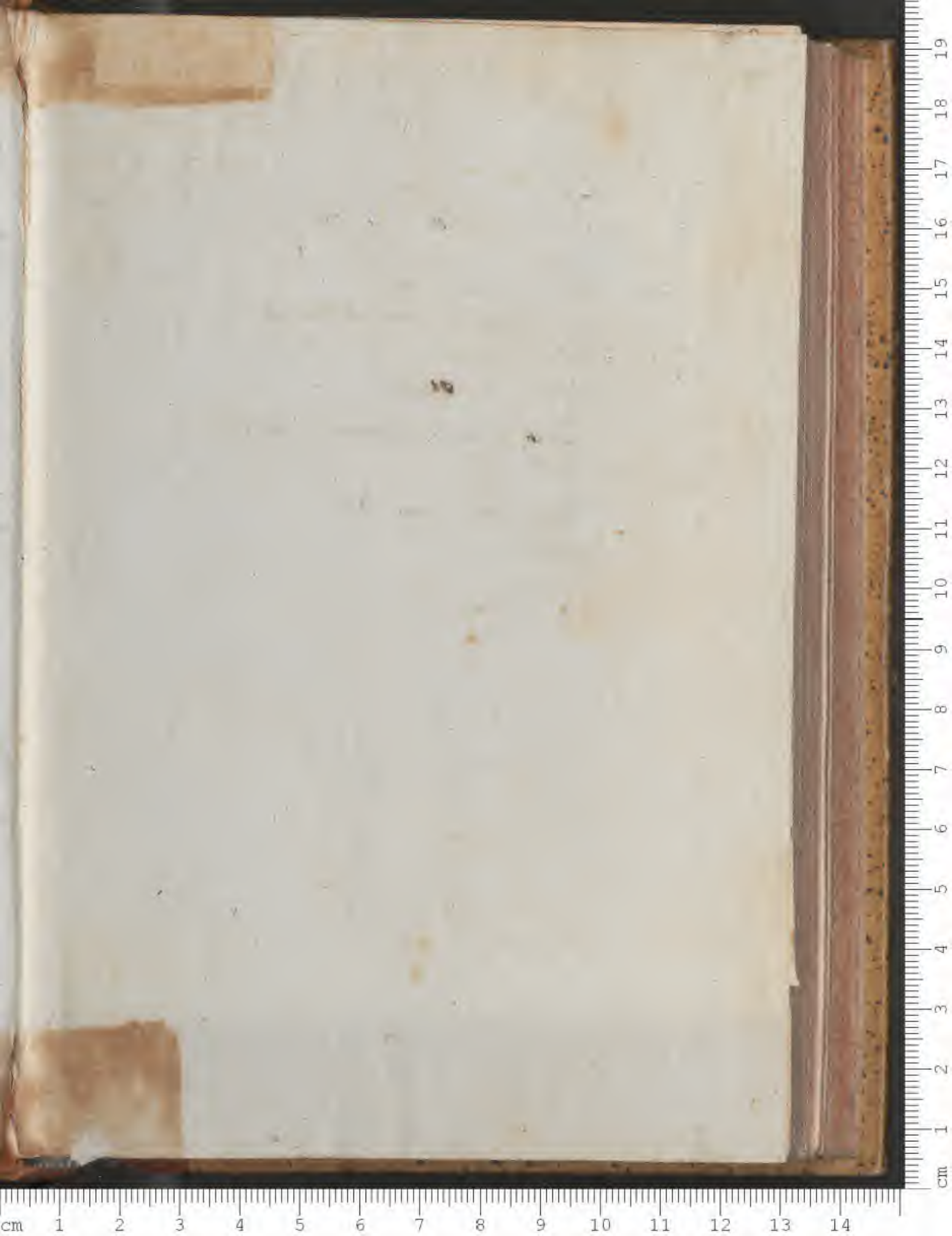

Exv

¹⁵₅ E. 800.

Note Des pièces contenues dans ce volume

1. *Principes en françois.* ant. Denidél. 4e in-8
2. *ant. martinelli epitoma seu regule constructionis.*
(1492) parisiis, alex. demoulans. 4e D. 659
3. *Regule elegantiarum augustini Dati familiariter comment.*
declarate. (cum parisiis *Figuræ explicatione*), a judoco
chlicktorco. parisiis, Denis Broc. 4e in-8
4. *tractatus de orthographia* (johann. carthusiensis)
parisiis, ant. Denidél. 4e in-8
5. *ars versificatoria* rob. gregorii. 4e in-8
6. *fr. bapt. Mantuani de suorum temporum celestibus*
paris, Michel Lenoir, 1498. 4e D. 659 828
7. *auli persii flacci satyrarum opus.*
(parisiis), michiel Pholore. 4e in-8

non dans le Recueil 12e X. 308 Réserve
(6e pièce)

p. 80
1153

Ars versificatoria ro berti gaguini

*Une édition de l'art versificatoria videtur typis esse mandata
saeculo 16to (gramma Gaguini praezum in laudem artis
imprimi videtur de designare. Gaguinus obiit anno 1492
hic autem nundum exhibetur ut mortuus.*

*liste du
Frevot*

11. 7470
P. 8172

5. 11. 11
5. 11. 11
(1492)

cm 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

BIBLIOTHEQUE
SAINT
GENEVIEVE

Ad libellum recognitum. Auctoris proloquium.
Ne repetas iterum nostras pennosior edes
Accipe supremam non rediture togam
Quas praua multum preli vertigine sordes
Sustuleras. Nitro tersimus et latice.
Glude nec extimeas quos liuor deuomet angues:
Tam nitidus nemo est quem probet inuidia:
Nil geris obscenum. nec quo se bilis acerbet
Talis es vt pro sis. vel breuitate. Vale.

Primus

Ad libellum suum. Roberti Gaguini Epigramma
 Id: frustra obloqueris. Cenomani principis aulam.
 Tibis. Tibi: pulsa paruule recta liber
 Citus: Exigua quæ sis veste togatus
 Te bonus ad dominum ianitor ire sinet
 Sobrius ergo meo dictamine verba repones
 Et venisse humili nil vereare loco
 Lernitur ingentes estu caldoris anhelos
 Pertenui ceruos fonte leuare sitim.
 Te comes illustris curis maioribus actus.
 Perferet admissum gratus esse breuem
 At forte errati si quis te maximus auctor.
 Arguet. Assurgas et venerare senem
 Dic te inter turbas inter molimina rerum.
 Solliciti patris exluisse domo
 Sin contra obtrectet falsa gravitate susurro
 Grammaticis auditor vanus ineptus iners
 Obsurdece. rudes nequeas vicisse relatu
 Irrita responsis mens male sana furit
 Leu pecus a stimulo dum calcitrosa repugnat:
 Ringit et ad plagas durat iniqua latus
 Glade benigna tibi successerit aura ferendo
 Et ducibus superis te schola franca leget

Lodovici xanton: Episcopi. Epigramma in. Roberti gaguini or
 dinis sancte trinitatis et captiuorum generalis precepta

Qui numeris certis tentas cantare poeta
 Et vario musas vis celebrare pede
 Gaguini precepta tene quibus orpheus vsus
 Concinnit suauis pindarus atq; lyra
 Idis maro tum heroas his pergama cantat homezus
 Carmine lasciuo queq; talia canit.
 Jam scola parisia. Roberti dogma legunto
 Carminibus viuat tempus vt omne tuis

Simon recomadoris Angeriacus Lodovici
 xantonensis episcopi secretarius suo precepto
 et magistro. Roberto. Gaguino ordinis sancte
 trinitatis et captiuorum generali. S. P.

Quos de arte metrica in lucē libellos emisisti illustris. Ba-
guine: sic cupida poematum iuuentus prendidit: vt quasi
vno mille annorū obuolutū latibulo thesaurū repperierit
hos procul falso & beatissimos & apud sese preciosissimos
habeat. Quoniam ita hercle p̄ huiusce artis riuulos decur-
risti vt nichil quippiā nō modo tā latebrosū: archanūq; fuerit quī tu.
Lucetio palaz: sed et quotquot lapillos scrupulos ve peperit explo-
ratos strictimq; numeratos scientissime tradideris. Inceps hancē
ne graui ac multa sententiā referta editionē: tum cōptam et nitidā:
tum diuo īgenij acuminē elaboratā: haud in amenissimis eloquentie
flosculis perpulchre expolitam effecisti. Rem profecto audētes iu-
uenum animos potentissime instructurum. Tandem qđ plurimo ac
sublimi ingenio factum negauerit nullus complusculas huiusce dis-
cipline priscaꝝ im auctorū sententiās. has rudem & incultum oēm
nec vlla leuitate sermonem iaciētes illas assidua interse certatione
dissidentes quasdam inextricabiles: haud enodatas: nōnullas vero
(quod nō vnicus ipse arbitroz) frigidissimas: mancū quiddā parturī-
entes familiari te certū habeo: ducente numine studiosus accuratū
usq; accumulās: et cōcinnitate. et suauitate. & sonantia et claritate
et laude plurima: tuis ipsis libellis sane tū vtilissimas: tū clarissimas
pegregie describere duxisti vtilissimū. Et qđ multo delectabili⁹ iudi-
carim et caste & recte numerandi modū oēm examussim perdocteq;
designans vna & ludibundas quasq; camene veneres incūdissime es
amplexus. Quibus pro rebus cum felicissima iuuentus: cui non mo-
dico es adiumento cum firmi ac grauis iudicij multorum annorum
etas decreuere: vt nec modo poetica dignitate sed eloquentie ma-
gnitudine super sis clarissimus. Ego vero tete quem & consultissimū
preceptorē semper adiui et peritissimum michi magistrum selegi cu-
mulatis honoribus pariter magnipendam. atq; facundie tue fulmī-
na inter illustres oratores velut p̄ tonātia: faciam haud mediocri-
ter admirari: quin vel tuo nomini modulantissimum carmen gloriose
ascripserim.

Vale.

Simonis recomadoris. Angeriaci i libros eiusdē gagulant
de arte verificandi. Epigramma:

Quisq; cupit numeros dulci cecinisse camena.
Te legat et quotiens id volet aptus erit.
Exorsus musas cantus modularis amenos
Et leto flore nobiles pargis opus
Scrutaris riuos nichilum post terga relinquens.
Carminis vt doceas fugere quosq; modos

Primus
Docta manus voluit metri variare colores
Quo tuus in multo surgit honore liber.

In laudem artis impressoris.
Roberti gaguini. Epigramma

Nec quotiens sumes lector venerande libellos
Artificum totiens semper amabis opus
Quod cita vix poterat perscribere dextra quotannis.
Mense dat ars nec inest sordida menda libro
Pluris erat nuper calamo ruganda papyrus
Quam modo pregrandis veniat ipse codex.
Doctulit inuentum felix germania terris
Artis et ingenij nobile scema sui.

Ad carolum de andegauia. Cenomanie comitem.
Roberti gaguini monasterij diuij. Maturinij. Parisien
ministri in libros de arte metrificandi prefacio.

Que de conficiendis versibus inter domesticas sollicitu
dies ipse conscripsi: ea preclarissime princeps ferme iustus
feci communia. Nam solliciti homines et inter familiares, ang
ustias ita ut nos obluctatis de litteris aliquid accurati
cogitare officium esse non potest. Et metri quidem ratio ab ijs qui videri
docti volunt ad inanam quandam disciplinam tam pertinere iudicat quod
si christiane religioni. et bene instituende vite esset inimica. Musas enim
et dulcia poemata: ex quibus versificandi industriam perdisse sibi persuase
runt: non aliter ac pestem aliquam execratur estimantque carmina inuenta
quedam esse tamen lasciuientium auctorum qui iam pridem explosam illam deorum
turbam falsis ceremonijs coluere. Quod ob rem super se aduersus hos
susce hominum opinionibus improbatam disciplinam mea scriptione attigisse
sem fecisse me petulanter aliquando pertrahi. Sed cum diuinos homines reos
maxime quos nostra fides primores habet poetici studij non igna
ros quoniam fuisse scientissimos cognoscere (Nam legislator et idem pro
pheta moyses nonnulla carmine conscripsit Et litteratissimus fidei do
ctor paulus: dictis poetarum suas epistolas refarciuit. Hieronimus
item atque. Augustinus summe sapientie professores suaue sonantibus me
tris suos interdum libros ornauerunt) Hos inquam dei homines cum michi pro
ponere preclarum in his artibus quiddam quod iure expetere deberet esse pu
taui quod sit: ut demetrica dictione hunc ipse libellum (quod domesticis cu
ris plurimum impeditus aggressus sum conscribere. Eo presertim

alii

Liber

tempore cū pauci admodū nostre etatis hoīes per gallias nauarēt operam carminibus: Nā metri cōsummata ratio nisi sūmo ocio: cui i^o exptes magnā vite sue partē cōplures esse scimus: cōparari potuit nunq̃. Idipm enī est qđ ad eorū laudes et herorū clarissima lacrimosa primū deide ad erudiendā plebē in cōpitis et theathris: ad reprehēsiōē improborū adhibītū fuisse auctores tradunt Quo genere vsi sunt vetustissimi oīm poete. atq; iidem philosophi. quib^o oīa ferre versibus canere id est eloqui mos fuit. Cantores enīz elocutores appellatos esse. Strabo geographus auctor est. Ad quem modum apud grecos. Empedoclem apud latinos. Clarronē et. Lucretiuz nō obscuros auctores. Ciceronē addo: multa scripsisse. Quintilian^o asseuerat. Intellexere siqdē litteratissimi hoīes quecūq; metros scripta decore eēnt ea tum iucūda et breuia. tum memoratu facilia magis esse. Proinde de rē quā nō ignobilem diuini auctores putauerē. q̃ rebus fortiter gestis eternū splendorē affert. q̃ diuinos ritus exornat. hūanos mulcet affect^o. q̃ domi forisq; suis ē oblectamēto cultorib^o: tuo noi dicatā esse voluimus. Cū certe ex frācis pūcipibus vn^o es q̃ cū litteras ames tibi. pfecto sacet musay chor^o qđ de lyano. Clir. cōmemorat debeat assurgere. nēpe qđ doctrīne sp̃ iūgillas q̃ sapiētis hoīes foues et extollis ad sectāda studia lrarū exsuscitasti q̃ plurimos. Quibus si modo breue hoc nostrū opusculū tua lectōne dignū estimabis icitamēto quoq; fueris p multis ad eam disciplinā cognoscendā cuius ignozatione. preclaris francozum rebus obscuritati forsītā accessit. Itaq; hoc nostro labore quid dignitatē illustriores poete habeāt. iucūde cognosce. Ad multiformes quoq; versus pure elegāter. et concinne cōponendos. via magis ac magis erit planatioz. Qua semel heūtes sublimi ingenio iuuenes eos spōte sua vates imitabūtur quos et sue peregrine gentis hystorias vltima gestorū fidem diuinis carminibus celebrioris reddidisse. vehementer admiramur. Sed iam ne huiusmodi studiorum cōsideratio nos longius suis cōmodis alliciat. institutum aperiemus. Cuius i partes trīs distributio a nobis posita est. De metri itaq; noīne atq; diffinitione. deq; litteris et syllabis primariis ipsius metri partib^o de syllabarū natura incipit erit. Pedes deide q̃bus velut plaustrū rotis carmē. pmouetur eorūq; originē et constātiā. quidq; in versu preter rectas artis preceptiones liceat. percurramus. Postremo carminum genera. que in vulgatoribus latinis auctorib^o lecta sunt cum eorum exemplis studiosius subiungemus.

De nomine et diffinitione metri.

Atina dictio duobus omīno generibus absoluit. p̃sa et carmine. Illa nūeris laxa fluit liberioz. Hoc certis pedib^o ad

Primus

diffinitū ordinē cōstans: volubili gressu procedit. Priorē sapiētissi-
mos quosq; decere nemo litteratus ignorat. Poetis altera quodā
mō peculiaris relicta ē. Siue q; ipsi nūero delectati certis habenis
distineri: q; ab eo qđ primū dicēdi genus inter sapiētis fuisset disces-
dere maluerit. Siue q; alius: vt in reliquis artibus oībus videmus.
aliud est oīonis studiū insecut^r tanq; cuiq; ingenio esset a natura di-
stincta facultas quedā nec artes oēs: nec dicēdi genera ad singulos
peruenire potuissent. Id aut gen^o qđ poeticū esse volūt alij carmen
alij metruz: quidā versum nōnulli numeros appellant. Carmen nō
a carmente (vt scripsit. Cremonensis) originē ducit. Quippe cuius
vltus longe ante fatidicam mulierē precesserit. Sed ideo carmen vo-
cant: q; cantibus sit aptum. Metrus sed id grece/q; certis mensuris
dimensuz est. Nam metros greca dictione mensuram seu dimēsiōnē
(vt. Quintilianus ait) significare dicūt. Tersum: quā artificiosis q;
busdaz flexibus vertit facile z leuiter euoluit. Numeros: q; rationa-
biliter in numerū pedes sint congesti. Unde. Virg. in buc. Numeros
memini si verba tenerem. Et Oratius. Numeris fertur lege solutis
Et filius ad Pū. ij. pon. max. Si tibi pro nūeris nūeros fortuna
dedisset. Non esset capiti tāta corona tuo id est si pro carminib^o for-
tuna tibi carmina rependisset Est aut versus siue carmē siue metrus
siue numerū appelles: certis nūeris pedib^o: z epozibusq; artificiose
obligata et vt cū aurium atq; animi oblectatiōe cani possit ordinata
ex dictionibus pedum successio. Cuius vt singulas patres annote-
mus: elemētorū. syllabarūq; z dictionū ratio habēda est. Aliter enī
nisi harū rerū cognita natura: ad carminis elegantia puenit nemo.

De numero litterarum.

Litteras qbus ad oēm oīonē latinaz vtīmur. Ricostrata
carmētis euandri materiūenit nūero qđē sexdecis. a b c
d e g i l m n o p r s t u. Postea vero relique ad xxi. ex gre-
cis ascitesūt. f k x y z. Q. vero posteriores latini qsiue-
re Alie sunt pterea littere sed duplices: quas ad grecanicas tantuz
dictōes orthographi: id est recti scriptores accōmodāt ph. ch. et th.
Quarū oīm qnquidē figure vulgatiores habētur: de noībus z pote-
state eaz breuiter aliqd dicā Ordo vero arem quā scribimus nichil
opus est

De nominibus litterarum.

Litterarū quedā vocales sunt qdaz semiuocales. Alie mu-
te alie liqde noīant. Preter vocales quīq; a e i o u. relique
sunt cōsonantes oēs pterea q; nisi cū aliis litteris: id est
vocalibus iuncte: vocem nō reddunt Vocalib^o suis est per se son^o
q; obrez a voce quā sepius efficiūt id nomen acceperūt. Inter quas
a. z o. robustiore sono efferūtur Relique exilius tinniunt. A quide z
a iij.

Liber

et o facile nunc corripit nunc produci queunt. *E* z *i*. rarius. *Q*. in mediis syllabis anceps et varia in postremis nunq̃ corripit. *I* z *u*. cū sint vocales: vocalibus tñ apposite sua aliquā dignitate relictā: consonantes fiunt vt *ianus*. *ieiuniū*. *iocus*. *iuno*: *vapor* *venus*. *vita*. *fortum* *vulnus*. Est interdum etiā *u*. nullius potestatis cum post *q*. aut *g*. vocali sibi subeūte interponit. vt *quater*. *quinquennius*: *quotus*. *quum* *lingua* *linguosus*. qua preceptione germani fere oēs abhorrent. in oībus enī huiusmodi vocabulis *u*. seruant integrū. Post *s*: quoq̃ *e*. vel *a*. subsequente interdum euanescit. qđ per simphoniam et synalipham fieri existimatur. vt *suetus* *suadeo*. *I* aut tū in primatum in media syllaba vocali preiuncta vni^o cōsonantis potestatem habet. vt *iupiter*. Interposita vero vim duplicat: vt *maiestas*. *aiunt*. Qđ verū est in primariis dictionibus: nam in deriuatis aliter est vt *biugus*: *quadriugus* quorū prima syllaba si sequens *i*. duplici esset potestate: breuiari minime posset. *Virgilius* in decimo. *Tum pallas biugis fugientem rethia preter traicit*. Idem in eodē. *Quadriuges in equos aduersaq̃ pectora tēdit*. *U*. item sibi met antepōnitur et fit consonans. vt *vultur*. *vulgus*. *vulnus*.

De semiuocalibus.

Semiuocales idcirco appellamus. *l*. *m*. *n*. *r*. *s*. z *x*. q̃ a vocalibus oriūtur z in seipsas exeūt. z dimidiū habēt (vt inq̃t *diomedes*) potestatis vocaliū. *I* tē *l*. si finit syllabā plenā h̃z sonū. vt in his dictōib⁹ liquet *aīal*. *sol*. *fel*. si in eadē dictōe geminat: exilē vt *illido*. *mediocres* cū primo loco apponitur vt *liuor* *lego*. *M*. dictōi postrema affert surditatē. vt *templū* *plūbū* *S*ī presbit. erit sonatior vt *mauoris* *murmur*. *R* purgatioze est sono in fine vocabuli vt *nomen* *numen*. Et quocūq̃ loco eam statues nō erit icōcinna. *R* si frequēter iter curret. nō leniter adaurescit p̃cessione tamē mutaz pro more subsequentiuz vocaliū horridior erit aut mitior. vt *atramētū*. *prelium*. *prior*. *probrū*. *trutina* quas dictōes aliam alia rauciozē: aut liquidiozē sonū reddere: docta auris pcipit facile: *S*epius geminata. *r* canina est. *S* non iniuria contortam atq̃ inflexam figurā accepit. *Serpētū* enī sonum reddit. *Mā* siue sibilō quī serpentum vox est non pfertur: quare non crebro adhibetur. Et vetustissimi quidē vates illam interdum elisisse de versu scripsit *diomedes* allegans illud *lucillij*. *Infantibus paruis*.

De mutis.

Mutē sūt q̃ alteri^o littere z quidē vocalis terminātur exitu Et cum latinum aliqđ forte vocabulū finitū obscure sunt vt: *b*. *c*. *d*. *f*. *g*. *k*. *p*. *q*. *t*. *Harū* enī singule. *f* excepta *i* *e*. finitūtur. Quāobzē antiquiores grammatici *f*. semiuocalē esse voluerunt

Primus

quos nō sequitur priscianus. cuz in f. latina nulla dictio terminetur
 B. cum p. z ph. affinitatē habet: atq; inter illas mediū quendā sonū
 facit aliqdq; aspiratōis cum pnunciā obtinet. L tenuis ad modū
 est et lenis. ideo cum g. vicinitatē habens pro ea sepe ponit. z itē g.
 pro c. vt ligurgus p licurgus: gurgulio p curculio. caius p gaius.
 D. aspirationē oīno respuit ideo mediū videtur inter t. simplex z th.
 Eniūero ab eo qd est theos: deus dicimus. Ad finem etiā dictio-
 nis posita a sonot. perparum differt. vt apud. S. a quibusdam digā
 ma appellatur fuitq; ab eolibus (vt scribit. Lortelius) ad nos deri-
 uata et in locum ph. reposita. pximū tñ somnū habet cum u. cōsonā
 te. Nam fulgus pro vulgus et serfus pro seruus antiq; dixisse testa-
 tur priscianus quā pronūciationē germanos etiā quosdam etate
 nostra habere vidimus B. tenuissimo est sono: et cum c exili: cunq;
 ch. aspirato cōmunicat aragne enī pro arachne: gnosia pro chnosia
 proferūt complures. Ik. et q. frustra oīno latini habent. Nam eandē
 vīm prozsus cum c. obtinere auctores scribunt. Quāq; nōnulli sunt
 qui kartago et karolus et kalēdas cum k scribi volūt. Sed hoc ad
 carminis rationē nichil interest in qua re mollitudinē vel asperitatē
 vocis et toni spectamus. Quā tamen pinguiorem q; csonum reddere
 multis placet. Ideoq; latinos eam inuenisse confirmant voluntq;
 quā si tempus signat cum q. scribere debere. P. cum in dictionis
 bus grecis scribitur. vt laphite phebuis: pressus inter labia pronun-
 ciatur. B. diminuendū augēdū ve flatus causa suscipi solet. Neq; tā
 littera q; aspirationis nota ab grāmaticis esse phibet. Ad litterā enī
 vel syllabam celerius aut tardius promouendā parū potestatis ha-
 bet versidici propterea auctores parui illā faciunt nisi forte cuz ad
 consonatē poni debet. Nam si a consonante que aspirari solet. eam
 dimouebis: exilioz fiet dictionis sonus. vt cremes chremes cristus
 christus. Nam vt est apud. Bulum gelium in noctibus acticis i his
 verbis lachryma. sepulchra alienū. vehemens. inchoo. beluoz hal-
 lucinoz. honos. honustum. veteres litteram vel spiritum h nullam
 ob causam posuerunt nisi. vt firmitas et vigor vocis intenderetur.
 E. que ex grecis littera est: semiuocalis dici non irrationabiliter po-
 test: Nam a vocali incipit desinitq; in sonum suū. dicimus enim ix.
 Estq; duplex potestātē habens geminate s. pro cs. tamen atq; gs.
 positā fuisse. Plinius affirmat vt gregs. pro grex. z apecs. p apex.
 hac. vt Quintilianus ait. tam carere potuim⁹ q; si non quesissemus
 Y. quam. Pitagoras fertur inuenisse loco i vocalis prozsus habet
 Sed accōmodabitur solis dictionibus grecis iuensturq; ad pducti-
 onē et breuiationē anceps vt in his vocabulis cyḗssus syria. Eāq;
 psilon greci vocant quā nos exilem vel leuem possumus appellare

Liber

L.a grecis mutuati nobis sumus q̄ aliquādo simpliciſ. aliquando duplicate poteſtatē h3: vt gaza. matizo. zethus. Necq̄ cū iis ſentio qui eam anſeris ſibilo pnunciant Semp enī crasse et robuſte ſonat

¶ De liquidis

Liquidas vocāt l. m. n. r. s. Quibus viſ eſt ſi eas muta pue nit aīcedentē vocalē ancipitē reddere. hoc eſt vel corripere vel morari. Corripere dico: ſi vocalis ſua natura breuiſ eſt vt verbi cauſa pater: cui⁹ p̄ma ſyllaba recto caſu corripit. Perſius Wagne pater diuū zc. In obliq̄s cuz liquidā accipit anceps eſt Quidiuſ de ſaſtis lōgā fecit Febzua romani dixerē piacula patres. Et itē in heroidibus vno verſu variā eſſe demonſtrat Jam patrē: famuloſq̄ patris lucēq̄ timebā. Alioqui ſi pducta eſt vocalis: mutare eā nō licet q̄ vero n. z s. muta ſibi coniuncta. vocalē faciāt cōmunē: non ſatis placet alexandro q̄ neutrā liqueſcere ſcripſit Clerū aliter priſcia nuſ ſentit atq̄ tortelliuſ qđ verū eſſe ex auctorib⁹ videri licet. Quidiuſ in decimo de trāſformati. Diſcoſamq̄ guidō: grauidāq̄ amathūta metallis: Hic enīq̄ p̄inſectio cū breuiuſ ſit: tñ ppter g. et n: q̄ in vocabulo guidon ſunt: non longatur. Nec a. ante ſc. in hoc verſu. Orati⁹: produci⁹ in primo ſer. Linquimus inſani rudentes premiſ ſcribe. quod eſſe propter mutam et liquidam conſtat.

¶ Quare ſingule littere cōſiderāde ſunt.

Hec de litteris q̄ ad carmiſ rationē p̄tinet paucis admodum cōmemorauim⁹ attentiffime cōſiderāda erūt: vt cuiuſq̄ littere viſ z poteſtas nō ignoretur. Nā vt i corporib⁹ elementa: ita i ſyllabis et dictionib⁹ littere oīno ſunt prime. Que vt fuerint interſerte: ita ſonore aut abſone erūt. Etq̄ in fidib⁹ q̄admodū alia alij iterrcurrēſ harmoniā temperat ita itertextura litterarū et ſyllabarū cōcurſu dictionū quoq̄ interpoſitōe z ſitu accedit carminib⁹ ſonoritas ad quā oīſ verſuū cura eſt accōmodāda diligenter. Propterea nō parū pderit noſſe q̄cunq̄ de hiſ ab illuſtrib⁹ grāmaticis p̄cepta tradūtur. Quāq̄ iudicio eruditaram aurū plura de hiſ ſentiri: q̄ aliqua p̄ceptōe denotari poſſūt Quiſq̄ enī optime doct⁹ et cōſuetudine bonorū auctorū delinītuſ q̄ littera ſonoriuſ: que abſurdioſ: que craſſiuſ aut exili⁹ ſonet: facile iudicabit. Cuiuſ rei qui iudiciū facere neſciet: neq̄ itelliget qđ in dictionib⁹ clarioſ ſit aut raudicioſ ſonus. reſpōſum accipiat: quo irriſum quendā agreſti aure boiem a probo Valerio. Auluſ geliuſ in octiſ buſ acticiſ tradit. Ille enī cū de aure cōſulēda multa ſam a probo nichil itelligens audiſſet. Noli iquit igitur probuſ laborare vtruz iſtozum debeaſ dicere vibis an vrbes. Nam cuz id genus ſiſ. qđ vīdeo vt ſine ſactura tui peccet nichil perdes vtrum dixeris.

Nunc de syllabis dicem⁹. Quod vocabulū ex grecis ad nos traductū cōprehensionē vel cōnexionē significat. Unica tñ littera syllabā interdū facit interdū dictionē vt singule fere vocales a.e.i.o. Syllabā ppter ea dicim⁹ esse vnā vel plures cōsertas subvna voce atq; accentu litteras que in diuis duo spīritu: absq; iterfissione vocaliter enunciarī possunt. In quo illud aiaduertere debet carminū scriptor delectū quendā syllabis ē esse ita vt internoscant alias asperas esse vt crux. trux. trans alias leues: vt lana. luna alias sublimes ⁊ sonoras. vt facilitas magnitudo alias rectoridas. vt hic hec. hoc. quod cōtingit ppter finalē in eis mutam alias barbaras. vt gaza. geza alias greculas: vt zenō quasdam duras vt ignotus alias molles vt edes. Igitur syllabas oīs cōsiderare oportet quo accentu graui ne an acuto seu sircūflexo pferantur. quo item spīritu aspero an leni. His enim rebus accentu dico et spīritu facilius sonozitatem percipiemus: vt verbī causa. Cum iocundum quidam canit. Virgilius dactylis frequentiorib⁹ vtitur q̄ illi volubiliores sunt. vt in buccolicis.

Phyllida mitte michi meus est natalis yola
Cum faciam vitulam pro frugibus ipse venito.

Quo item tps et fluxu ⁊ spacio syllaba effertur cōsiderare nō omitteremus: quotq; cōstet elemētis. Nam si plusq; littera trīs syllaba cōprehendet aut plus vno tpe effere^r ea semp erit producta. Ultra vero litteras sex nunq; cōplectitur vt stirps. Que oīa non ignorare ad metri atq; orationis cōmeditatē cūducent. Parui enī aut multi temporis syllaba carmē pmouet aut moratur. Propterea syllabarū quantitatē cognoscere pernecessarium est. quod nūc aperiem⁹.

De quantitate syllabarum in generali

Syllaba omnis: aut breuis ē. aut longa: aut anceps siue communis. Breuis alias natura facit alias cōsuetudo. Naturā hoc loco esse arbitramur. aptitudinē quande syllabe vt correpte vel producte dicatur. Nam que breues aut longe natura sunt ea forma manent apud omnes auctores. vt amor vanus. Latina autem consuetudine vocalis ante vocalē ab altera syllabatim discreta breuis est. vt meus. Sed fio et que ex eo dissyllaba sunt cōtra. atq; dictōes grece in quibus precedēs vocalis producta sepius inueni^r. vt eolia yonsum thalia. In noībus item possessiuis per grecam deriuationē vt typhoeus. retheus. lerneus. pegaseus. dicteus. thebe⁹. troia trī syllabū. Dius. dia. aer. itē producūtur. Alio vero verbū est bissyllabū in quo i. semp est cōsonans: nisi in secunda et tertia persona p̄sentis temporis numero singulari. vt ais. ait. Ora in. i. ser. Certe nescio qd

Liber

ecrese velle loquiste a sebas mecum. Idem in eodem. Felice a sebas
 tacitus. Quidem aduerbium quando anteponitur dictōib⁹ voca
 tiuis a vocali incipientibus brevis est. Virgilius in bucolicis. Te
 coridon o alexi. Alioqui producit. Orati⁹ in primo car. O rpsidius
 dulce decus meū. Virgilius in primo eneidis. O pater o hominū
 rex diūsqz eterna potestas. Et O vtinā. Longtum quoqz habem⁹
 in plerisqz dictōibus latinis. priorem vocalem neqz separari neqz
 breuem esse. Sed vel abisci: vel cum altera coire. et sub vno quasi ac
 centu proferri vt dij dijs. ij. ijs. deinceps pinde. dehic: deest. deerit
 deerāt. cui huic. suavis. suctus. suadeo. In interiectōibus etiā vo
 calis antevocalem separatim atqz producere enūciari scimus Vir:
 in. vij. enei. Eboe bacche sonans. In genitiuis quoqz nominū ius
 habentibus i. est anceps. vt nullius. vnius. Sed alius semper pdu
 citur alterius. vero breuiat Genitiui quoqz et datui noīm q̄nte infle
 xionis. vt canicies. caniclei. e penultimā productā habent Est etiā
 apud. Straciū in quo i. ante vocalem longatur. vt templā lūie dabis
 Matura est ea quā supra diximus. Positio est cū vocali subsunt due
 consonantes vel vna que vim habeat gemine consonantis: vt mōs.
 pōs. gaza duxi traxi. Igitur syllaba posterioris verbi si a cōsonāte
 incipiet et precedens in consonantem terminabit: hec ipsa p positio
 nem producta erit. vt si ad dominus sequit veni: nus que brevis ē
 propter sequentem u. consonantem pducetur Due tamen consonan
 tes ad capud dictionis posite: vocalē que precedētē terminat dicti
 onem raro pducent. Virgi. in georgicis. Laua flumina crescūt Et
 sequit Feruetqz fretis spumātib⁹ equor In primo siquidē exemplo
 va brevis syllaba ppter f. z l. sequentes cōsonantes nec in secundo
 qz coniunctio correpta ppter f. z r. producit. Apud Iuvenalē tū
 breuem syllabā pductam nō in dissimili loco reperies. Et acre ma
 lū sepe stillantis ocelli. ppter st. enī vltimā aduerbij sepe produxit
 Itē i satyra. Stemata quid psunt. Occulta spolia z plures de pace
 triūphos. a ppter sp. suppositas cōsonantes producit. qz item
 brevis coniunctio apud. Vir. in vij eneidis propter duplices po
 steriores cōsonātes longata est. Spiculaqz clipei qz erepta qz rostra
 carinis. Itē in. xij Ensemqz clipeūqz z rubre cornua xpe Diphthon
 g⁹ oīs lōga est Itā diphthōg⁹ syllaba ex integris vocalibus cōcreta
 vt ae oe. au zeu. que nusqz breues: nisi ad eas seqtur vocalis habent
 tur. Quo casu licebit eas corripere Ut insule yonio in magno quas
 re qui diphthongos de structura auferunt ab recta scriptione deuāt
 et syllabe quantitatem abscondunt. Nam quacūqz dictionis parte
 diphthongus erit: tum producte: tum robuste efferri debet:

De ancipitibus syllabis

Primus

Communes syllabas intelligimus: quas correptas modo modo pductas pronūciare poterimus. **P**rimū quidē anceps est syllaba cuius vocalē muta ⁊ liquida i eadē dictione subsequunt. Ut agri. vafre tenebre. Cuius exemplū supra positū est. Reddit item indifferēs syllaba: cū pcedēs dictione exit in cōsonantē ⁊ sequēs aspirationē h3 capitalē. Cui⁹ pceptōis exemplū hoc cōe ex. ix. enei. Virgi. affertur. Terga fatigamus hasta. Sepius tñ cōtra iuenies. Statius in. v. Mos datus heu segnes potuit ne vlticia grais virginib⁹ ibi enī tus añ heu positū e breue. pducit vero i hoc versu. Mors fera per hoīem totū sibi subdidit orbē. Sit etiā anceps syllaba cū s. alicui⁹ sone pposita vocalē supra se excipit vt apud. Virgi. in. v. Hortat. Mnestheus. Scio tñ qsdā dicere e. aliqñ interponi a poetis vt dicāt meneste⁹. Adducit ad hoc ex fortunato exemplū beda. Ordinibus variis alba smaragdus inest. Et itē ex sedulio. Adueniat regnū iam iāq3 sc3 illud. Sunt tñ qui volunt s. capitalē absci. Sicut in hoc lucani versu. Terga sedēt crebro maculis distincta smaragdo in hoc vltimo vocabulo dicūt s. in scando remoueri. Quē modū apud lucretiū ⁊ alios veteres videre licet. Variē etiā sunt atq3 indifferentes cōplures syllabē pro varioz auctozū vsu. vt apud. Virgi. i. enei. Cōnubiū cuius vocabuli secūda syllaba correpta est hoc metro. Cōnubio iungā stabili propriāq3 discabo. Est longa apud eundem in iij. Pyrhin cōnubia seruas. Item rudentes. Virgi. in geoz. Quo minus obtruncant ferro: grauiterc⁹ rudentes. ⁊c. Eandem dictionē in suo fonte. Persius pducit. Pecuaria rudere dicas. Sed nos lōge nimis progredieremur si cūctas ancipites syllabas nostro iungeremus instituto Quo circa vt lectuz fuerit apud idoneos auctores ita et dicere et scribere suaserim.

Alia de quantitate syllabarum preceptio

Sed vt certiore quadā via ad dinoscēdum syllabarū mēsuras ducamur quāta sit vnaq3 vocalis: principio. medio. et fine dictionis posita pro earū ordine breuissime scribemus si tñ pauca q ad cōmunem hanc pceptionē conducunt prius memorauerimus. Syllaba oīs aut se sola: aut cum aliqua iuncta profertur. Si sola longa erit vt iam dixim⁹: vel diphthōgo vt aut: prae: hand: heu: heī. Vel cōsonarū cōcursu: qd positionem appellamus: vt ast: est stirps. Aut natura: vt sto. a. e. de. se. cō. dis. nō. Aut syn copā. vr ahvach. audit fumat. munit: p audit: fumauit muniuit. vt prisciano placet. Est quoq3 syllaba natura breuis. vt nec: vel: aut propter mutā et liquidam subsequētē: vt bilibris. Si vero cū aliā syllabā pnūciabim⁹ ex primariis dictionibus quātitas scōdarū repetēda erit. Nā deriuatē voces sequuntur fere semper leges primarū ex qbus nascūtur. Qd i verbis

Liber

maxime liquet. Itaque quanta erit vocalis in secunda persona verborum indicatiui modi numero singulari tanta perdurabit in temporibus que hinc directe formabuntur. Prime enim secunde et quarte coniugationis verba in huiusmodi secunda persona vocalē longā habent. Tertia vero ediuerso breues. Ab amas enim doces et audis. dicimus amamus amatis amabā amauī amauerā: amabo ama amato amatote amarem amare. Docemus docetis. Docebas: docebo docebimus docebitis. doce doceto. Doce tote docerē docere. Audimus auditis audiui in quibus media semper producit et in hunc modum cetera vno duntaxat excepto. id est. do quod ubique a breues huiusmodi nisi in his compositis reddamus addamus. dedamus breuiat autē in reliquis. In tertia coniugatione eadem fere tempora breuiabimur. ut a legis dicimus. legimus legitis ubi secunda syllaba breuis est. In preterito vero perfecto indicatiui modi. quia vocalis commutatur producte secundā syllabā proferimur: ut legebā legebamur. Aliis temporibus corripimur ut legere. Quod verum erit item in passivis. ut amaris amare doceris docere audiris audire. Notandum propterea est quāque vocalē eandem esse per omnem verborum flexum qualis in initio incrementi fuerit hoc est cuius supare verbum suum primarium occipit. ut ama amatote. Et preterito itē perfecto cetera tempora inde nascētia estimare poterimur. Nam ipsius et formā et quantitatem observant. Que enim in vi: syllabam: si: psi: xi: xigi: pi. ni. mi. et di. preteritū mittunt ea omnia longā habent prime precedentem syllabā. ut amauī fleuī petuī audiui risi. repsi. cepi veni. emi dixi legi delegi vidi sedi. Sed bibi. dedi. dedidi. reddidi. steti fidi. scidi tuli peperi. dedici. pepuli. tetigi. cecidi tam a cado quā a cedo ortū. Nam ut est apud priscianum cedo quod diphthongum in prima syllaba habet illam in preterito mutat pepigi. pupugi. et que hinc deriuantur breuia sunt. Ex his quoque supina atque participia nascentia eam ipsam legē tenent. Nam si a longis: longa: sin contra breuia erunt. Preterea quae ab insequentibus verbis oriuntur quo. cieo. sino. sero lino eo. do ruo. reor sto agnosco cognosco. Quorum preteritū et si partim in vi exit: supina tamen quae inde prodeunt participia preter staturus et ambitus breuiantur. Tertia quidem persona eiusdem preteriti perfecti numero plurali: longā sp habet penultimā syllabā. ut amauere amauerūt audiuere audiuerūt In eodem vero preterito imus semper correptū legi. Sed in sum et volo semper imus producit. ut velimus simus. In quibus duobus verbis eorumque compositis u: breuē i aut sepius productā inuenimur. Dicimus enim sitis velitis: nolitis. assitis positis prima id est. producta. Assumus volumus. nolumus possumus secunda syllaba correpta. Sunt item tria preterita trisyllaba quae propter p. et t. geminatum producantur. Repperi. rettuli. reppuli. quibus non est forma eadem in supino quoniam in eo nec p. nec t. geminatur.

De J in compositis dictionibus.

Erit item aduertendum in dictionibus compositis. i. littera
que media dictione interuenit correpta esse tibi. ibidem
et ubique exceptis. ut omnipotens lanificius tubicē: quod a tuba
dicitur illud superius a tibia. Diuero in compositione produci. ut
diligō digero dirigo. Disertus tamen dīrimo. et grece dictō
nes quedam breuiatur. Oratius. Secūdi calices quē nō fecere disertū
Qui in primo metha. Hāc deus et melior litē natura diremit. Bi aut
corripit. Salterus de gestis alex. in primo. Seruos contēne biligues
Virgi. in. x. Cōsidunt tectis bipatētibus. Sed de compositis atque de
riuatīs dictionib⁹ hoc aduertendum est quasdam pre se ferre suā originē
Alias vero imutatis seu cōcisis elemētis occultius et plattebras e
suo fonte deriuari et priores quidē fere semp similes esse suis incipiis
posteriores sepe nūero dissimiles. Prāmides enī noualia iocūdus
relicta sua originē primas syllabas produciunt. Sit nāq; ex priamo
prāmides a nouus noualia iocūdus ex ioco. vel iuuo et inde iucundus.
Ediuerso vero aruspex. arista nato natus deihero. peiero. ofella.
humus innuba. pnuba. dicax. fatidicus veridicus: et similis nascen
tie nomina breuiatur licet ex longis tracta sint. Earū enī primaria sunt
aro areo. no. iuro. offa. humo. nubo. dico. que longas habent anteri
ores syllabas. Item uoco. lego. rego. sedeovireo: suas deriuatōnes
non sequuntur. Uox enī lex. rex sedes et vis ex quibus nomibus illa gignun
tur longa sunt. Nolim tamen quisq; michi succēseat quod ex nomibus uerba
primiciari scribam. Hoc lōge ante nos uoluit varro: quoniam in libris de
lingua latina non a medicando. et suendo. sed a medicina et sutrina
medicū et suturem deriuauit. Et recte sane. Nam ex substantia id quod
nomē significat: fluxū et actionē uerborū accidētia perficisci negauer
it nemo. Conuiciū aut non a uicio ut deduxit. Cremonensis. sed a
voce protrahitur. Est enī cōuiciū quasi cōuiciū. cum inter dissidētes
sublata uoce contenditur. Seu neq; ouo/ quod est exultantis gestus
et minus est quā triumpho ouum format ut idē. Cremonensis scripsit
Opportunus aut quod ab oportet ductū uolunt multi ppter gemi
num p. produci primā. Nascitur enī a portu et ob prepositione. Sed
alia multa supersunt quorū quātitas a primitiuis suis diuersa ē. quo
rum meminisse longum esset Quare illis postpositis de quibusdam p
positōnibus tantam dicemus quā diuerso plerūq; prolato nunciari so
lent. Nam ex pro. compositis dictiones si: a procul oriri uidebuntur cor
ripiant. primā cuiusmodi sunt. puectus. pronepos. pfugus pcella.
proteruus. ppheta. pphanū. profundum. pfatus profusus. pfiteor
proficiscor. prefestū. profecto. procurro. probat⁹ profectus. Hoc tamen
ultimū Siluius in quinto corripuit. Hinc pfectus equo postq; in te
prelia notā. Accepit uocē et. Sin nichil ad procul pertinebunt a ca

Liber

pitē. producentur. vt proficio. prodeo. proluo. proteruus profero
profligo. proficio. Ab autē ob ad. de. in. pro. re. et sub cū verbo facio
compositē siue verbū ipsum trī syllabū erit. vt abiicit desiccit obiicit
adiicit iniicit proscit. reicit. subicit. siue quadrisyllabus. vt abiicio.
obiicio. adiicio. pducūtur. Hoc enī pacto apud auctores frequēti⁹
esse cōperies: cū tñ huiusmodi trīsyllaba sunt: ea varia quātitate eē
docuit cremonensis. Sed cū productionē exemplis firmet debreui⁹
tate tñ duo verba adicit et subicit. ex statio achillis refert. inops. vt
arbitroz exēplorū. Quippe q̄ i huiusmodi forma rara sūt nec sine fi
gura apponātur. Reice vero apud. Virgi. i bucco. breuiat Litire pa
scētes a flumie reice capellas. vbi quitus ē pes pceleumaticus.

¶ Annotatio de propriis nominibus

De propriis quidē noībus hoc tenendum sentio. Si a claris
auctoribus celebrata erunt debere nos illa a sua quātitate
non mutare. Nam que spectat semel auctoritate digne scrip
ta sunt ea pprio arbitrio innouare: vicio datur. Sin vero nusq̄ pos
sa inueniantur quātitas i illis obseruetur que cōpositioni vocis quas
dret que res iudicio eruditariū aurīū relinquēda est. Nam vt. Tulli⁹
inquit. voluptati aurium morigerari debet oratio.

¶ Epilogus.

Hec igitur que gñali quadā preceptōne a nobis dicta sūt:
qm̄ interdū aduersa videbuntur ijs que postea scribimus
attētius cōsiderāda erunt: ne cū ad specialiora lector des
ueniet: ea q̄ superioribus preceptis cōtinentur seorsum
nō refricuisse nos calūniē. Nichil enī necesse ē multa regulati exiere
q̄ semel atq; ad plenū i gñe dicta sunt. Quēobzē dictōes q̄ diphthōgo
positōne aut lōga seu breui vocali porigenē pducte sunt aut breues
vnīuerse ex pcedētib⁹ ānotatas pene oēs relinqm⁹ quarū recta scri
ptio ex orthographie preceptis pēdet. Nūc ad vniuscuiusq; vocalis
quātitatā demōstrandā quo ad tam late patens et cōfusares pati
potest accedamus.

¶ De A in primis syllabis pducta

A Prel. m: n: et s. in primis syllabis pducit Inuenit tñ i his
dictionibus correpta alo. malus adiectiuū. calo grecū ver
bum cū significat palus fala. palam. salū. falernus. alius ali
quādo talētum. aluta aliptes. caligo verbum. Et in obliquis huius
nominis sal. Clamis amo. fames amurca. camera camelus. famul⁹.
amicus tamē. cano. canis. anas. anus. anbelo. manus. animus ani
ma. maneo canopus. sanies. quasi basis. asinus. casa faselus

¶ De A in primis syllabis correpta

Et ipsum quoq; a pre b: c: d: f: g: p: r: t: z u in primis syllabis
correpta preterq̄ in his vocabulis pabuluz tabes scabidas

Primus

strabo. labes. fabula. labor. verbū. Et in futuro indicatiui modi horū
verborū. flo. sto. for. et no. Bachus. trachus. dacus acer. acris pla
co graculus. facūdus. machina. Et i obliq̄s hui⁹ noīs pax. Hyaci
tus anceps est. Clades. spadix. radix. traduco. suadeo. rado. trado
gradiuus. vado. gades. Saphirus quā dictionē nō ponere nisi ab
alexandro quoq̄ esset apposita. Nam greca est et per pb. scribi debet
Srages saga. vagina stragula magalia. vagio. lagana. pagus. fag⁹.
pagina. Et plaga p vulnere apulia. lapa. crapula. papilio. rapa va
pulo pape. papo. napus. areo. carex. varica naricia. varex narix. pa
reo. glareā. carica. hara pro altari. carus. clarus. rarus Et ad hunc
modum terminatis dictionibus. Saturnus. vates. latus adiectiui
laterna quattuor qd̄ t. duplici scribit̄ natura. fatū atria quaten⁹ ater
mater. crates. crater matura. Statim et platea varie ponitur. Mas
uis. maioris gnauus. pauo. gauisus. auia prauus. dauus claua. cla

Auus. clauis flauus. ¶ De A in medijs syllabis pducta:
In medijs syllabis pre g. z u. pducitur Sed pelagus ptra
Itē abau⁹. tritau⁹. huiusq̄ cōpositōis et deriuatōis noīa.

¶ De A in medijs syllabis correpta.

APre. b. c. d. f. l. m. n. p. r. s. z t. breuiat. Sed nomia in bilis z
in bundus: culū amē z alis exeūtia: si deriuata sunt pducū
tur: vt venerabilis letabundus cenaculū. canalīs. iuuamē
gestamen. Producentur quoq̄ hec. Cloaca. opacum. z obliqui qui
ab ax veniunt. vt limax limacis fallax fallacis Cicada priapus sina
pi qd̄ donato teste in i. exit Binari⁹. ternari⁹ z huiusmōi origis noīa
Et obliq̄ noīm terminatorū i ar. deriuatiē speciei vt torcular sotular
qd̄ an latinū sit nō satis scio pter nectaris cesaris. bostaris z asparis
Parnasus. omasū agaso. Achates socrates. nostrates. tholosates
et similis deriuatōis noīa Et obliq̄ noīm i as exeūtū si tñ i atis gto

Afiniūt vt calamitas calamitatis ¶ De A i vltimis syllabis
In vltimis syllabis nisi ablō casu veniat aut vocatiō noīm
ppriorū in as vt enneas andreas: nisi itez i his dictōib⁹ post
ea preterea interea antea qua et in his aduerbijs: vna frustra. vltra.
et in hac ppositione p et in scda psona i peratiui mōi verborū pte cō
iugatōis nūero singulari fere sp corripit Noīa aut̄ greca. vt malea.
tegea pducitur Statius in. iij. theb. Non tegea nō ipsa deo vocat
alite felix. Cyllene. Nec hoc tñ a poetis nostris sp obsuat: vt apud
eundem statium. Te nemea tibi lerna. comas larissaq̄ supplex. Aus
meralia vero nomina vt triginta ancipitem habent quantitatem

¶ De E in primis syllabis producta.

EPre d l n s t z u. pducitur his vocabulis tñ exceptis: sedeo
medeor: meditor: medulla. medusa z eiusmōi polysyllaba p̄

Liber

ter sedulus: et seditio: cedo item z edo cum vnū dic. alterū comedo
significat. Velut velim. gelu scel^o. celer. melos. chelis melior elicō
Fenestra penit^o. penates. pen^o. tener. teneo venio. teneor bñ genus
gener. senex. venus. veniā Metallū fretū meto. veto. metuo. getes.
retro peto vetus. thetis p achillis matre petaurus Juue. in satyra
plurima sunt suscine zc. An magis oblectāt animū iactata petauro.
Corpa: Et martialis. Quā rota trāsmisso totiēs impacta petauro.
Est aut petaur^o is q̄ per circulos se totū tanq̄ volās imittit. Leue.
breuis seuerus. leue cū signat planū vl̄ nitidū Vir. Ille inter vestes

Et leuia pectora lapsus De E in p̄mis syllabis correpta:
Pre. b. c. f. g. m. p. q. z r. nisi in sequētibz dictōibz breuiat̄
Thebe: gleba: nebrida. Et in obliq̄s huius nois plebi. Sec
cundus: vecors: seculuz: securus: mechus: setus: echo Et i obliq̄s
hui^o nois sex. Lego. gas. dego: tegula: regina: regula. Et in obliq̄s
horuz noim rex et lex. Semē: emulus: femina: demū: nemo: eminus
semita: semis: semissus. Sepe cepa: repo: septio. Et in preteritis p̄se
ctis et plusq̄p̄fectis huius verbī reperio: qd̄ fit p̄pter p. geminatus
vt dictū est. Nequā et q̄ diphthōgos habēt. Cerulus: heres: feralis:
hereo: seres populī: mereo: cera: seriū: seroeruca ceronia erugo eri
gone. nerus: spero et pero peronis: qd̄ est calciamentū rusticū Vir.
in vii. enei. Audus tegit altera pero: a quo peronatus Persi^o. Ha
uem si p̄scat sibi peronatus arator.

De E in mediis syllabis producta.

E Pre b. c. d. l. m. n. t. z u. in mediis syllabis lōga profertur
Quā tñ p̄ceptōez he dictōes nō obseruāt. elleborus z he
rebus therebint^o Seneca. Andromede: melchisedech p
priū nomē hebrei hois Esseda Abimelec: hebreū nomen
Angelus grecū vocabulū. Que ideo excipim^o. quia iā vsu pene lati
na facta sunt Herem^o alemania: vehemēs get̄ semani hebraicū vo
cabulū z obliq̄ huius nois hyems Debenus iuuenis helena. grece
mulieris nomē Anxietas pietas Et noia huiusmodi forme. Ameri
stus temetum et obliqui ab etis formari. vt seges segetis segeti pre
ter agnetis. lebetis locupletis. magnetis. quietis

De E in mediis syllabis correpta.

E Ante f g p r z s. positā: nisi i his subscripti vocib^o corripies
cethegus. trigesta. lagena. p̄sepe Statera seuerus pseuera.
austerus galterus chimera. galerus megera machera crathera pan
thera hyberus Et in oibz in rtum (vt misterium) definitis. Que tñ
nunc correpta. nūc p̄ducta legunt̄ Obliqui vero huius nois mulier
varie ponuntur. Marthesis diuinatio. Frenesis anceps est.

De E in vltimis syllabis.

A In ultimis syllabis p̄terq̄ sexto casu noīm quite declinatī
 ⁊ vocatiuo casu p̄prior noīm in e s exeūtiū Et in aduerbiis
 q̄ a noīe p̄uersionem de o in e deriuant vt iusto a iuste Et in
 his monosyllabis dictōib⁹ p̄re. de. me. te. se ⁊ ne cū signat nō itē cū
 effiteriectio fere. ferme. sepe. fame. quare hodie. affabre et pulchre.
 Et i grecis noīb⁹ in e definitis. vt p̄gne. nerine. breuis est semp. Dis
 p̄thogatis x̄o dictōib⁹. vt dictū est: et ipatiuo sc̄de p̄iugatōis vt dos
 ce talia est forma Fame quoq̄ qd̄ a fames iflectitur e producit

De Y in primis syllabis p̄ducta..

I Pre d f l m r s ⁊ u. frequentius producit a qua tñ p̄ceptione
 has dictiones exemptes inuenies Fides quidē vidua. ideo.
 idolatra: idoneus bidēs tridēs fidis video triduū Et idē neutri ge
 neris Cifus P̄philomena hilaris chilindrus. filix. milium. cilix. bi
 libris. pilus. pila pro ludo. ciliū. tilia fileo siler filex siligo Thimus
 finus nimis imē simul imago simulo similo similis sinus lino tinea
 cinis sine minus minoz minaris minister: lyra musicū istrumētuz. py
 rus mirice. vireo. et que inde nascuntur. Et obliquos huius nomis
 vir. Tisana. miser Obliquos huius nominis nix niuis

De Y in primis syllabis correpta

I Pre b c g p q ⁊ t. Breuiat. s̄ excipiunt infra scripte dictōes
 tibia. viburna hibernus tribula fibula scribo liber adiectiuuz
 et cum p̄vino ponitur Ybis aus libo libū sibila vibex Et in futuro
 horū verborū eo ⁊ queo: et in eoz p̄teritis imp̄fectis ibā nequibā
 Spiculum dico vicus vicenus tricenus. Trica vel trice ficedula a
 ficu enim venit aus quedā est sic appellata q̄ ficus edat liciuz mica
 sicut picus ficus leo variatur. Eliginti fligo bige figo stigo frigus
 frigeo p̄ige et obliqui huius noīs strix. Rippa vipera stipo cippus
 stipes Liquor liqueris et que ex eo formātur tēpora Mitoz clitel
 itur titan titillo psitacus italus qd̄ vsu atq̄ auctoritate vtentiū pro
 ductū permanet phiton pitasma Et horū noīm obliqui glis glitis
 lis litis et dis ditis vīta vītis ritus mitis

De Y in mediis syllabis producta

I Pre q ⁊ u nisi in his vocabulis siliqua ⁊ ninive i mediis sylla
 bis producit. De Y in mediis syllabis correpta

I In mediis syllabis p b c d f g l m n r s ⁊ t. corripit Sed i sup
 positi vocabulis pducit In noīb⁹ in bilis exeuntibus q̄ a
 quarta cōiugatōe veniūt vt audibilis sensibil Amic⁹ lectica
 vmbilic⁹. ap̄lic⁹: lorica calc⁹. vesica. formica pudic⁹ vrtica postic⁹
 Et in obliq̄s noīm adiectiuoz in ix finitoz. vt felix feliciis p̄nix per
 nicis Ytē in obliq̄s hoz noīm fenix. mastix. lodex Et noīm in ix fe
 mini gūis. vt matrix matricis Nominavero p̄pria in icus desinētis

Libet

frequētius pducitur At si nōnulla quadzati⁹ pferri ptra posse vide
buntur. nisi sint frequātata magnis auctorib⁹ licebit ad metri com⁹
moditatē formā illi⁹ iponeze. Hoc quoq⁹ loco ē sciēdū noīa in cui⁹
la desinentia corripere i. ante cula. his exceptis cuticula et canicu
la. z cornicula Primū vocabuli hoc exēplū habes ex. Persio i saty
ra. Rem populi tractas. Semp et assiduo curata cuticula sole. Se
cūdi testis est. Quidi⁹ de arte. Nec graue tēpus ad est. sitiēs q⁹ canī
cula tardet Posterioris. Ora i eplis. Rex aut plumas moueat cor
nicula risum Coronides. atrides. titides. pelides. abidos. cōsidero
desideriū. formido. cupido. libido. auriga. q⁹ dūge. caligo fuligo. rus
bigō. siligo. origo. prurigo. tētigo. castigo Quītilis sextilis Et i noī
b⁹ neutris in ille formatis. vt sedile. monile. ouile. missile. Tñ facile
gracile. agile. humile. simile. aq⁹tile. venatile. sutile. corripitū. Exi
lis. subtilis. as. lū. aprilis. hostilis senilis. iuuenilis seruilis. sulis p
ducūtur Ad illud videas noīa in illis finsta ante lis i. longā hresia
noibus deducūtur. vt a sene senilis vno excepto parit⁹ Neutri⁹ quo
q⁹ gñis noīa in ile posita hāc formā sequūtur vt cubile Et ea q⁹ pau
lo superius dixim⁹ illimis sublimis. Et in noibus in imē desinētib⁹
que ex quarta coniugatione fiunt. vt munimē blādimē. rudimē He
rinis. ciminum. caminus catinum. festino supinum. ppino salinū.
Et in noib⁹ deriuatis i inus positis: vt vulpin⁹. quīrrin⁹. iugurtin⁹
Ea tñ noīa q⁹ ante huiusmōi terminationez hūt corripitū i. añ n. vt
olea. gina. fagina Vir. i buc Qm tibi pocula ponā fagina Itē geoz.
i. Trudit e sicco radix oleagina ligno Ceterū q⁹ bistus adamas hom
bix hyacint⁹ z ametistus formāt. breuia sunt. vt bassin⁹ bōbicin⁹ hya
cintinus ametistin⁹. In noibus q⁹ in tinus cadētibus si a primitio
referūt t. pducūt i. vt matutin⁹ a matuta Vir. in vii. enei Nec min⁹
eneas se matutin⁹ agebat Sin non corripitū: vt sero serotinus cras
crastinus Vir. in i. geoz. Si vero absolē rapiduz lunasq⁹ sequentes
Ordine respicies nunq⁹ te crastina fallit. Hora In noib⁹ itē in ina
formatis. at prūina. ruina katherina. carolina Pretermutina. pfer
pina. femina In obliq⁹ in sup noīm in in. finitorū vt delphin delphi
nis Obstippus delirus papir⁹ saphir⁹ lapis butyrū cuius mediam
breuē facit Cremonēsis Anchises gausus paradusus paraclisis z
in huiusmodi forme noib⁹ Heremita leuita margarita Et in horū
similibus noibus q⁹ vel locū vel personam significant Sunamitis
polimita lechit⁹ achonita cothitus Dermaphrodit⁹ tersites quiri
tes auritus mellitus turritus Et similia horum vocabula sumpta
ex nomine preter seruit⁹ et abitus In quib⁹ tamē deriuatio est spe
ctanda diligēter Et preter aduerbia i itus posita vt funditus litris
pitus In nominibus exverbis tertie et quarte cōiugationis natis.

Primus

que in itum supina mittunt ut mugitus rugitus auditus queritus: s; parcius aliam formam habet. Obliqui quoque nomina in is desinentibus:

ut samnitis a samnis De i in ultimis syllabis.

Ad finem dictionis posita semper longa est: propter quod in his dictionibus tibi, michi, sibi, quasi, et nisi. Ibi vero et ubi et quod ex his fiunt ut sicubi idiferentia sunt In dictionibus item grecis casus vocatiui inueniuntur, correpta ut thebai. Statio in ultio thebai. Omichi bisenos multum vigilata pannos Thebai. Et vir: in buc. Te coridō o alexi trahit sua quicquid voluptas. Quidam de transformatis in primo. Dic themi qua generis damnum reparabile nostri. Arte sit. Idem de fastis Idibus est anne festum geniale perene Non procul a rippis aduena tibi tuis. Quod verum esse tunc intelligendum est, cum talis vocatiuus a nominatiuo in is breuem ut amarillis finito descendit. In dictionibus item grecis ipsam i. in datiuo casu resperitur correptum. Statio achillei. Palladi littoree celebrabat cyros honorum. Forte diem. De o in primis syllabis producta.

O Preb d g m z s. producitur Sed inde excipies infra positas dictiones Obes. obest. obera Et reliqua que ex sum formas ueris que positionem non habent. ut obsum. Soboles obesus globus. pbus. pbo. pbrum. scobis Et obliquos huius nominis scrobs. Modus. modo. odor. odio modius fodio Toga rogo. rogus. Uolmo. omasum. dñs. domus. comes. como. coma. glomus. homo. domo stomachus comedo omitto. prometheus. Ikosa prosa. pseuca. quod pauperum et medicorum tuguriolum significat posuit et in genita.

De o in primis syllabis breuiata.

O Pre c f l n q r t z u: remotis subsequētib; uocabulis semper in primis syllabis corripit. Procerus. ocior iocundus cohitus foca. oculi poculū oculo Et obliqui huius nominis vox. Profugio pfero. profuz Sed quod de pro supra scripsi uis ea non negligas. Moles. proles solor. olim: colyphā boletus solus polipus: prolixus. stola colo. colas. solēnis. solers. nolo Et in obliquis huius nominis sol Pono. non. zona pone. none. conus. dono. domū. donec. conor. pronus Tofus opilio. sopio. populus arbor copia. copulo. copula. quoque Chorus uetus coram. oro. thorax. noram hora. ore. coralus. loruz. gloria. Sorex morus. floreo. Et in obliquis horum nominum os oris. mos moris quorum et hic horum Poto quotidie. totus. notum. votum protenus. z in obliquis nominum genitiuos in otis ponentium ut sacerdotis nepotis. Cōpos et impos suam derivationem sequuntur et sunt breuia. Prouidus ouum provincia prouenio et inde prouentus.

De o in mediis syllabis producta.

Opre n s t r u: nisi in his dictionib⁹ in medijs syllabis lōgabit. Sardonix. Sardanapalus dyaconus sindonis vascones britones Et in oibus ex on deflexis q̄ locoꝝ vel psonarū ppria sūt: vt symon symonis babilonis q̄q̄ i his multa varietas est apd auctores Vir. in buc. Pastorum musaz damonis r alphesibei. Idē in eodē Aut halconis habes laudes aut iurgia codri. Itē Yuue. Hic bone pculso mugire agamēnonia credit. Itē Stati⁹ in. x. theb. Amphione q̄tes noctē vigilataq̄ castra Ab on enī lōga necesse ē genitiui terminationē pducī. Qd cōtra apd eundē Statiū reperit Et caligantē lōgis yxiona giris Out item primo de transformatis. Feda lychaonie referēs cōiunia mese. Et enī ex lychaon nomē possessiui corripuit. Nō facile propter ea certam quis in huiusce nominibus preceptionē afferet nisi ex grecismo sit. Nam apud grecos o duplici est figura. Unum quidem nostro non iparet vocat omicron. i. minus vel parū vel breue. Alterus dissimile et quasi geminatum: hoc modo oo. dicitur omega: id ē magnum. Arbitroz propterea in noibus grecis on in positiōe nominatiui habentibus hanc varietatem quantitatis iueniri Cui⁹ rei nō ferro legem aut iudiciū: grecismatis nesci⁹ his ipse vocabulis vtor ita vt auctores vsos esse cōperio. Lōpotus aptota q̄ greca ē dictio In proprijs noibus si o super u: forte acciderit vt clodoue⁹ ludouicus quē lodoicū dici quidā volūt: quātitas seruet⁹ cō visa fuerit ad elegantiā quadrantioꝝ.

Opre b c d g l m p q r. breuis est. producet⁹ tñ in quas annotauimus dictōibus. october. Et in datio et abltō numeri pluralis horū noīm ambo et duo. In obliq̄s itē noīm in oz exeūtū vt velox velocis Herodes et in obliq̄s hui⁹ noīs custos. Et in ijs. que inde pueniūt vt custodia. In noibus itē q̄ a gogos greca voce deriuant⁹: ysagoge synagoga: q̄ diuturno vsu latina pene facta sunt Amomū. Europa. esopus pirop⁹. canopus. In noibus q̄q̄ in oz definitis: vt sonorus. Et in obliq̄s noīm terminatoꝝ in oz. pter obli quos hoz noīs arbor. memor. castor. equor. marmor. Quoz quātitates sequunt⁹ noia ppria in oz teriata. vt hector nestor Et in deriuat⁹ a corpus vt bicorpoz. Et in obliq̄s horū noīm decus. semper robur: ebur. iecur.

Opre c d f g m n s t r u. pducitur. Has tamē dictiones excipe. Lucerna ducēti cucumeris. Et obliq̄ horū dux nux r

crux. Rudētes sudes. rudis. pudet. studeo. rudo est in dr̄is. Pugil
fugio iugum. tuguriū Cumulus humilis: humus tumulus numer⁹
Luneus tunica curules. murena furo nurus Susurro pusillum La
tuz puto veter cutis vti vtinā puteus puteal vter⁹ rutilo futur⁹ vti

De U in primis syllabis correpta. (ca fluuius pluuiā.
Re b l z p. in primis syllabis u. corripit Sed inde excipies
Rubigo pubes bubo tuber suber vber bubalus nubes nu
bo. Cuius hec composita breuia sūt pnuba innuba. de quib⁹ supra
dictū est. Uligo. fuligo: mulus: gulo: pupe: pupis: cupa: iupiter qđ
vocabulum duplici p. scribendum esse contendunt multi. Stupa:
vpupa: nuper. rupes: pupillus: Pupsilla anceps est.

U De U in mediis syllabis producta.
Precedit g m n r s et t. in mediis syllabis si hec vocabula ex
emeris. pducef. Volucer: educo. Obliq̄s hui⁹ nois pecus
pecudis. Sanguisuga. Et obliquos hui⁹ nois cōiunx. Incolumis
cōtumax: autumo. Purpura et verba in rio exeūtis: vt esurio: mer
curius: lemures. Et obliquos noim in ur finitorum vt guttur ligur.
Arbutus: confuto.

U De U in mediis syllabis correpta.
Precedit p in mediis syllabis breuis ē: his vocabulis dū
taxat excepti Saluber: getulus: aduloz: curules torcular

I De U in ultimis syllabis
In nullis dictionibus latinis u. in calce dictionis correptuz
inuenies. **U** De consonantibus ad exitū dictōis positīs.
b In dictōibus latinis nunq̄s erit extrema. In peregrinis vt
belzebub. iacob breuiabitur.

Q Producit nisi in istis dictionibus lac. hic. qñ est pnomē nec
et donec qđ tñ in hoc carmine est pductū. Donec aspirante
deo conatib⁹ egris. Sed apđ. Quid. de tristib⁹ pmo corripit
Donec erā sospes tituli tāgebar honore. Et in tertio geoz. Uir. Do
nechumo tegere ac foueis abscondere discūt. Audiui quosdā dicere

D fac i peratiū a facio debere corripī qđ ita esse non affirmo.
Semper erit breuis: vt apud ad z in exteris quoq̄. vt dauid
abiud. eliud.

I Correpta est: preter nisi sol. In peregrinis dictionibus. vt
michael. tanaquil sepe numero producet.

M Aut precedit vocalem z tunc abscicitur aut ad eam psonās
subsequitur et positione producit aut in extremo versu
collocatur et potest esse anceps.

U Producta erit Sed in dein an. tamen. forsan. forsitā. vidē.
breuiatur. Moīa itē latina q̄ genitiū corripit: vt nomen

numē breuīa sunt. Actūs itē grecus in an. in en. in in. z in on. terminā-
tus: cuius gtūs noiatiū nō excedit Iuuenalis in satyra penultima
Quis nescit voluī bithīnice qualia demens Egyptus portenta co-
lat crocodilō adorat Itē Lucan⁹ i. ix. Quis fata putaret. Scorpiō
aut vires mature mortis habere. De grecis vero dictōnibus. vt mē-
non. synon agamennon. nichil certe proferre ausim. Nam earum di-
ctionū apud auctores nostros varius est vsus. Inuenies tū i huius
modi grecanicis vocabulis n. interdū remoueri Statius in primo
achillē Conclamāt danai stimulatq; agamēno volentes. Eandemq;
interdū ad extremū iungi et eam pducī vt p pluto pluton. Vir. vii.
enei. Odit z ipse pater plutō. odere sorores. Quod fieri arbitror: qz
huiusmodi dictiones: mēnon: antiphon apd grecos in on exeūt: ad
nos vero traducte n. abiciunt. vt dicamus antipho macedo. p anti-

B hīst in monosyllabis dictionib⁹: vt (phon macedon.
fer: cur: fur: Et i his vocabulis ether. crather: gadir. abadīr
hiber. celtiber. q duo noīa ab hiberus veniunt aer. par. ipar.
breuiat. Ex monosyllabis qz hec correpta sūt p. fer. cor. z vir. et ea

S Quēadmodū singulis vocalib⁹ adiūz (que in formauerū
git ita diuersū pñficiatōis hz modū. As enī i latinis dicti-
onibus raro iueniūt correpta. vt bonitas Sed grece dicti-
ones que genitios in os mittūt. as corripūt. Vir. in. ix.
enei. Ad quē sic roseo thaumātias ore locuta est Itē i. x.

Jam loca iussa tenet fortī pmixtus etrusco Archas eques Acti qz
hāc formā hnt Vir. in buc. Aonas in mōtes vt duxerit vna sororū.
Itē Qui. de remedio amoris. Piridas iuenies z rex mille colores
Iune. in satyra vltra soror. i fine Et modo captas Orchadas. Idez
Figētē immanes lestrigonas z cyclopes Et Vir. in buc. Inter del-
phinas orion. Es pducit. vt pes teres: nisi in his dictōib⁹ penes
et inquietes qd significat inquietuz. Et in verbis absum deriuatis: vt
ades pores Et in nominib⁹ in es nūero singulari terminatis quorū
gtūs in tis desinit vt miles pedes eques. Greca vero noīa numero
plurales variū hnt vt archades. Vir. in buc. Ambo florentes etati-
bus archades ambo. Idem in eodem. Proetides implerunt falsis
mugitibus agros. Itē Iune. Clascōnes vt fama est alimētis talib⁹
olīz Produxere aīas. Itē. Vir. in vii. enei. Quid syrtes aut scilla
michi: aut vasta carybdīs pfuit Is brevis est preterq; in datiuo z
ablatiuo nūeri pluralis. Itē in noībus in is exeuntib⁹ q in itis gtū
mittūt vt qris quiriti samnis samnitis et quis sis z vis z velis. Et
cum is. pes in accusatiuis noīm tertie declinationis nūero plurali
ponitur. Qd nō sit nisi cum gtūs pluralis in sū exit. Vir. in iij. geor.
Et pinguis ceras Itē in qarto. Cōtemplat⁹ aquas dulcis z frōdeasq;

Secundus

recta Item in i. enei. Dis ut tecum meritis pro talibus annos exigit
 Item in iij. enei. Tris a deo incertos ceca caligine soles. Erramus
 pelago Item in geor. Et turpis quibus predā fert vna racemos.
 Is quoque p. nomen longū inuenit Oratius. Ad nuncium q. timet: is
 aduersa fere miratur eodem Quo cupiens pacto etc. In scdis quoque
 personis verborū q. r. te cōiugatōis is p. ducit ut audis venis Os (nisi
 in his noibus os: ossis cōpos impos) longa est. quibus hec duo que
 postremo dicimus inter noia i. os lōgā desinētia a prisciano nūerāt
 Sed ovidi⁹ de arte corripuit Insequere et nō post iā modo cōpos
 erit Breuiat item os. in g. tis noim grecorū ut pallados Statius in
 v. Erūpunt tectis sūmasq. ad pallados arces Impetus. Noiatū⁹
 vero eorū dē nominū grecorū numeri singularis est āceps ut delos
 lenno s. chaos. vero corripit. Vir in vj. enei. Dij quibus imperiū ē
 aīarū vmbreque silentes Et chaos et flegetō Us breui⁹ facies nisi in
 genitiuo singulari noiatiuoq. accusatiuo r. vocatiuo nūeri pluralis
 noim quarte declinatōis: ut manus auditus In noibus item que in
 vdis: vris et vtis genitiuo ponunt ut incus. plus tellus salus. vīr-
 tus. Palus vero ab oratio cōtra effertur quibus a Vir. in vi. enei. p.
 ducatur. Tristiq. palus inabilis vnda Alligat: Pus quoq. longat
 Oratius in sermone Proscripti regis rupilius atq. venenū. Est
 autē pus sub cute coagulatus lesione sanguinis Thns sus. mus p.
 ducuntur Us aut grecorum noim genitiuos in odīs ponentium lō-
 gam esse asserit priscianus: ut melampus.

Proculdubio per oēs ptes orōnis nisi priorī cōsone iun-
 cta ut ait breuis habet ut caput sinciput. occiput sicut at:
 Cōcillas tñ dictōnes. ut fumat. p. fumauit possum⁹ excipe-
 re. In quibus vltima syllaba tanta manet: quanta in suo
 fonte fuit. Sed iā de syllabis finem demus Nam tam longe patēs
 pelagus in his est ut immensum et pene incertum iteris arrip iat qui
 singula persequi tentabit

¶ Finis liber primus feliciter

¶ De pedibus liber scds incipit Et primo qd sit pes

Nunc qm satis ut arbitror q. natura sit līarum q. syllabarū
 quantitas superius sumus executi de pedibus quibus tā-
 q. proximus partibus carmen exurgit: deinceps dis-
 cere incipiemus.

Edem in metris ad similitudinē officiī corporis pedis ap-
 pellatū esse cōstat Quēadmodū enī pedib⁹ incedētes nūc
 tarde. nūc p. perāter gressus nostros cōponim⁹: ita metruz
 quidē certis pedibus et mēsuris vel fluit celeriter: vellēte p. cedit
 Quo fit: ut pes esse putei syllabarū p. diffinitū tēpus ad harmonicā
 cōcimitatē dimēsiō Nam velut i. choreis nō tam sese promouere: q.

apposite q̄ elegātér: q̄ decoze et ad mīmī n̄siosum cōcēntū salte
 laudaī ita in eo q̄ desideramus carmē vel lentos vel p̄petes pedes
 adhibere nō est satis nisi etiā ad sonozitatē et dulcitudinē p̄ rerum
 natura eos accōmodes. Multū nāq̄ īterest quib⁹ pedibus spōdeis
 ve an iābis versum p̄scribas Alius enī alio ē moratioz Sunt qui
 instar lapidū esuperno aliquo iugo cadētium ruunt p̄cīpites hi ad
 festinationē et subitū metrū aptari possūt. Quo more ad casum curs
 ris vsus est in ij. enei. Vir. Cōuelim⁹ altis Sedib⁹ ipulunusqz eaz
 lapsa repēte ruinā Cū sonitu trahit ⁊ danaū sup agmina late icidit.
 Oib⁹ enī dactilis vsus est qui veloces sunt et eā quā describit ruinā
 cōmede representāt. Itē paulo īferi⁹ de pyrhi i domū priamī irrup
 tōne. Labat ariete crebro ianua. Sex ei cōtinēter p̄petib⁹ syllabis
 scripsit q̄ corruētis ianue fragorē aū oculos ponerēt. Sūt q̄ more
 grauiissime molis tractāt magis q̄ eāt. vt in ij. enei. spōdeos mltos
 accumulauit. Vir. cū extremos priamī casus narrantē eneā iducit.
 Ait enī de hecuba senex priamū ab armis p̄hibēte Sic ore effata re
 cepit. Ad sese ⁊ sacra lōgeuū i sede locauit Et sequit paulopost. Sic
 fat⁹ Senior telū ībelle sine ictu. Cōiecit rauco qd̄ p̄tinus ere repul
 sus. Et sūmo clipeī ne q̄cōq̄ ymbone pepēdit Et paululū infravelut
 attonitus ⁊ herens eneas ait: At me tū primū seuus circūstetit hor
 roz. Et in v. de sergisti naue scopulio īpedita. Infelix saxi ī p̄curs
 rētib⁹ hesit Cōcussē cautes et acuto ī murice remi. Obnixi crepue
 re. Illiusqz proza pepēdit. Cōsurgūt naute Et in eodē de entello se
 ne athleta cōtra daretē Quid si q̄s cest⁹ ipius ⁊ herculis armavidis
 set tristēq̄ hoc ipse ī littoze pugnā Elides ī difficultatib⁹ summis pe
 dū pōdere ⁊ syllabarū lentitate nō abusum poetam sed studiōse gra
 uantem oīa torpentibus fere vocabulis Versificatozē igitur pedū
 vim et naturā cognoscere oportebit quos centū et vīginti quattuor
 esse donatus scriptum reliquit. Vero de oībus dicere: quoniā parui
 esse ad institutū nostrum estimamus duo de trīginta tantū hoc loco
 aperiem⁹ ex q̄bus īterdū geminat⁹ relq̄s cōfici certū est q̄ veteres
 tam comedi q̄ satyrici obseruarūt Sed eos apd̄ recētiores nisi for
 te in p̄sa orōe q̄ suis etiā pedib⁹ p̄stare d̄ locū nō vēdicasse p̄piciū
 est. Eorū aut quos numerādos suscepim⁹ sunt dissyllabi quattuor:

¶ De pedibus dissyllabis

Primus pes dissyllabus ex duabus longis syllabis cōstans
 est spondeus vt languēs Secundus est p̄rhicius qui duab⁹
 syllabis breuib⁹ fluit. vt fera. Tertius iambus vna breui altera
 longa conficitur. vt domi. Quartus est trocheus qui iambo contra
 rius ex prima longa et secunda breui constituitur vt stertit.

¶ De trissyllabis pedibus

Secundus

Trisyllabi pedes sunt octo Molossus qui et trimachus ut
ut inquit diomedes hippi⁹ seu. Laninus appellat. constat
ex trib⁹ longis: ut ipzudēs Dactylus tria longa et duab⁹
breuibus: ut barbarus Ediuerso aut surgit anapestus qui ex breui-
bus duabus syllabis et postrema longa constat ut liquidos. Amphiz-
macrus mediam breuem duabus pductis intercludit: ut rhetores
Amphibracus seu scoliū primā et postremā corripit: mediā pdu-
cit. ut fetore. Bachius qui a grecis piambus dicitur: primā breuiat
et tardat posteriores: ut ocello Palimbachius huic oīno est cōtra-
rius. posteriorē enī breuē habet priores lōgas ut despectat Tribra-
chus quē nonnulli chorium esse volunt tribus pedibus appropere
ut facile.

¶ De quadrisyllabis

Reliqui quadrisyllabi sunt numero sedexi qui ex nūc nemo
ratis pedibus surgunt et sunt cōbinati. Dispondeus oib⁹
lōgis pstās ut cōcertātes Duambus ex duob⁹ iābis cō-
fici: id ē priā syllaba breui scōda lōga tertia breui quarta
pducta ut superbiūt Ditroche⁹ cōtra prius prima et tertia lōga
reliq⁹ breuib⁹ incedit fit enī ex trocheis duob⁹ ut factione. Proce-
leumaticus est dispondeo cōtrarius breuib⁹ enim quattuor sylla-
bis mirum imodum pernix est: ut celeriter. ¶ Peon primus primā
remorat⁹ syllabā reliquas breues dimittit ut versidicus. ¶ Peon
secundus a fronte preceps secundā sistit posteriores vero syllabas
abbreviat. ut suauior. ¶ Peon tertius penultimā tardane: breues
habet reliquas. ut leuigabit ¶ Peon quartus pncipio toto pceps
a fine desidet torpetq⁹ ut maluiolos. ¶ Ionic⁹ a maiore duas a inis-
tio longas: sequaces breues habet. ut sermonibus ¶ Ionicus a mi-
nore huic diuersus est. ut numerosis. Coryambus primā atq⁹ vlti-
mam producens: medias duas corripit. ut inuidiaz. ¶ Antipestus
huic repugnat ut retondemus. Epitritus primus tres habet sylla-
bas productas prima correpta. ut pharetrati ¶ Epitritus secū-
d⁹ ex longa breuiq⁹ et longis duabus constat ut floccipendunt. ¶ Epit-
ritus tertius penultimā corripit aliis lōgis manētibus. ut mordē-
rium. Epitritus quartus vltimā tñ abbreviat. ut letabundus Ali-
os autē pedes qui pentasyllabi sunt cōsulto omittimus. Quippe q⁹
ad genera versuum de quibus suscepimus rationem non attinent.

¶ De cuiusq⁹ pedis origine:

Quod pedū noībus grecā eē originē nemo dubitabit. Quare
vehementer errare michi videtur alexandri cōmentatores
qui latinā illis iterdū interpretatōez afferūt quasi grece dictōes ex la-
tinis fuerūt aliqui deriuatē. S; qm a grec⁹ illos pedes accepim⁹ hic
eorū quoq⁹ repetend⁹ est intellectus. ¶ Spondeū igitur nō a spōda

Liber

lecti deriuatum quisq; arbitret. Neq; tamē grecas voces vnde hec
 ſūpta ſunt tradituros nos expectet. Nam q̃ illa nō ſatis pure dicere
 aut ſcribere aut vereor p̃fiteri relinquere poti⁹ q̃ eas p̃taminare cō
 ſiliu; fuit. Tātū p̃pterea ſignificatōes quas ex gregorio tripherno
 grece latineq; ſcienti dū parisi; forſitā ageret accepim⁹. et deī ap̃d
 Diomedē et Perottū qui de g̃nib⁹ carminū nō eleganter ſcripſere
 legim⁹ fideliter docebm⁹. Dicebat enī. Triphern⁹ qđ et Perott⁹
 affirmat. a litantib⁹ ſpondeū dici p̃pterea q̃ diis imortalib⁹ libamē
 offerentes hoc pede ſua carmina cōponerent. Nam ſpondi ad nos
 traductū libamen ſignificare dicebat quē p̃pterea. Numā pōpiliū
 pontificiū vt tradit Diomedes appellauit. Pyrbiciū a pyrbo
 achillis filio qui poſt habitā victoriā verſu pyrbicio incedēte prim⁹
 laudari meruiſſet. At cremonēſis auctor parū latin⁹. a puericio py
 rbiciū dici perauit. qđ videlz ludis pueroꝝ hic pes accōmodus ſit.
 Diomedis ſūia eſt q̃ſdā ſic dici putare a pyr greco qđ ignē ſignificat
 Nam ſua velocitate flāmas emulat. Iābū nō tā irriſionē. q̃ p̃tume
 liam ſignificare eoq; obtrectatores vt ſolere cōfirmabat. Addit pe
 rottus a. Iāba puella iambū appellari. que hoc g̃ne conuicij p̃ter
 modū laceſſita. laqueo gulā ſibi p̃fregit. Clela iāba nyobes ancilla
 quam apud nyobē hoſpicio ſuſcepta iambico verſu laudauiſt ceres
 Sed hinc longe aliā originē affert. Diomedes quē a quodā duce ia
 culandi perito noiātum iambū dicit. Qui enī iacula librant breui
 primum paſſu altero ſe deinde p̃tentioꝝe ferunt. vt vim roboꝝent ad
 iactum. cuius rei effigiez p̃ ſe ferre iābus videt. q̃ prima breui exit
 in p̃ductā. Et ob hāc rem idē diomedes ab apulis iābū dictū fuiſſe
 dauniū tradit a duce eoꝝ daunio. q̃ aduerſus diomedē patrie bellū
 inferentē duelliones iſtituit q̃ p̃poſito pedū accēſſu et gradu z viſu;
 p̃roferre in hoſtem ſciꝝet z inde gradalē appellatū martiq; gradu
 ſacrum. Trocheū a volubilitate dictū aſſentiūt oēs. Quo pede ad
 haras deoꝝū interſacrificandū ſaltātes ymnos huiſcemōi generis
 decātabāt. Et poteſt dici rotabilis Trocos enī rota dicitur fuiſſe
 mercurio inuētus Moloffu; a moloffo pyrbī et andromaches filio
 in cuius memoriā cōſtantia hoc pede carmino in iouis tēplo canē
 bantur. vel qđ magis credideri a moloffis q̃ et theſſali quibus mos
 fuit ad bellū exitibus hoc pede canere. Dicī itē hippus ab hippos
 qđ equū ſignificat. eq̃ſtri enī pugne ſatis hic pes cōgruit. Dactilum
 p̃ ſimilitudinē articuloꝝū q̃ ſunt i digito. In quo vt primū lōgiōꝝe
 alios breuiōꝝes articulos videm⁹. ita i dactilo capitalē ſyllabā pro
 ductā reliquas eſſe correptas manifeſtū eſt. vī ab ideis dactilis q̃ z
 curetes et coꝝybātes a poetis appellati ſunt. Quib⁹ iouis cuſtodia
 dum adhuc vagiret p̃miſſam eſſe p̃miſcūtur hi aſit vt natū iouem

Liber

demittitur: alia cum extollit vox: tum verba: tum soni habendi erunt
 Igitur nec numeros facile: nec ritmos eleganter nec poterit sonitates
 quispiam absque musicis adiumento conficiet. Ideo hac sibi comparaverit
 fidicum monuerim. Cui non parvam commoditatem afferet divus Aurelius
 ex eo opere: quod de musica inscriptum est ubi pedum omnium ad musicum melos
 dimensionem scite accomodavit. Vetusissimi enim poete Lynceus et Orpheus
 fistulis aut lyra cecinisse propterea (meo iudicatu) traduntur non quod nervis
 et fidibus mimorum instar modos effigerent quod et philosophi et sapientes essent verum
 ut in homines intelligant cuncta quae sibi divini auctores scriberent: quae viderent
 tam suaviter tamque decore illos afferre quasi modulatissimis visus esse
 constaret musicis instrumentis. Quippe quorum versus et numero et suavita-
 te sonori et rerum potestate non levis agrestissimos quoque perpulcerent. Sa-
 xae silvasque. id est non materiam illam: sed duos et silvestres accolae quos vellent
 ducerent duceros. Inferos namque ipsos admiratione sui tenere et in cris-
 simam sibi erudicem: nisi fato esset inhibitus Orpheus educere potuisse.
 traditum est. Quamobrem Yopam Cytharedum ad convivantes apud Didonem
 Troianos. Item ad Cromynmnasylum canentem Syllenum. Virgilius induxit
 Qui non fistulatoria arte: non fidium impulsu non tybiarum vento sed
 carminis et orationis levitate et divino pene verborum prelo coeque
 suavis auditoresque summo exultant. Et quibus omnibus nobis vis
 detur carmen cum ex grammaticae artis rectitudine derivatumque exque artis
 dicendi purpuramentis ornatum esse debeat: tum harmonicis proportionibus
 dimensionem esse oportere. Necque tam ista accuratum et ubique perfluentem prae-
 longum erit quam moratum et tardum nonnunquam atque asperum quodam prope neglectum
 sit. Namque nimia cura affectata venustate ostendunt: et si initio statim
 delectant: satiant tamen suspitione nimis apparat. Sed quemadmodum in
 amenioribus pratis hortulisque varij flores natura tam compositi oble-
 ctant visus: ita in oratione cum soluta tum metrica aspidiora interdum vo-
 cabula intertexta mitioribus auditum perpulcebunt. Quod Maronem reliquosque
 absolutioris poetas legentibus cum facile sit providere nichil latius hanc
 rem proferemus. Sed ad ea transibimus quae poetica licentia permittit

Quam carmina scribentis. ¶ De licentia poetica.
 Quia in re aiaadvertendum est hominibus licentiam: non visque adeo pre-
 di posse quasi liberum sit scriptori libere artis deferere precepta
 et pro suo voto vel verba transformare vel viciose iter se iungere dictiones
 Verum quae in grammaticis et oratoriis disciplinis a magnis auctoribus
 traduntur ea negligere non debet. Sunt enim cuius artis prestituti li-
 mites: quos licenter pro iudicio auctoris pervariari nefas est. Imitabilis
 tur ergo celebris poetas et in quibus illi fere ad vicium: cum dignitate tamen
 sunt deflexi. in illa incidere nichil verebitur quam in ea ipsa. tum pro modum
 tum necessitate carminis deueniet. Nam illud unum memoriam tenere debe

Secundus

mus quāq; orōnē aurīū iudicio examiare oportere. Hic ergo pmissus
fuisse licentia in lris. syllabis dictionibus atq; orōnibus iuenitur
Nam in his singulis fit a poetis ptra pcepta trāsgressio. In litteris
quidē adiectōe detractōe imutatioe et transmutatōe peccatur

Additur nāq; interdum in dictione littera: que precedentē breuē
vocalem longā faciat vt reliquias religio. oppiduz. redduco. Vir.
in primo enei. Troas reliquias danaum. Idē in viij. Nec duo pre
terea discectis oppida muris. Reliquias veterūq; vides monumē
ta virozum. Itē. Orati⁹ in epodō. Deus hec fortasse benigna redu
cet in sedē vice. Denī addit cum apud. Virgilium prima hui⁹ verbi
reduco breuiet. iij. enei. Electaz classē socios a morte reduxit. Des
trahit q; nōnunq; littera. Vir. prio. enei. Atq; immittis achilli. S.
enī vitandi sibilī causa detraxit. Que quidē s prozsus etiā abijcitur
a dictione que cōiunctionē ne per apostrophē includit: vt satim. vi
den pro satis ne. vides ne. Itē in hoc noīe porfenna. n. et additur et
remouetur quandoq;. Addit quidē apud Virgiliuz in. viij. enei. Nec
nō tarquiniū electum porfenna iubebat. Remouet apud Martiales
Hanc spectare manu; porfanna nō potuit. Qd si in aliis ausu simili
liceat nō affirmauerim. Immutat: vt olli pro illi Vir. Sepe olli sur
ridens et c. Lunq; opus est longa syllaba r. in. s. cōmutat vt honos
labos. arbos. pro honoz labor arboz. Vir. in vij. enei. Hūc michi da
proprium virgo sata nocte laborez. Hanc operam: ne noster honos
infracta ve cadat. Fama loco Idem in eodem. Glomeris hic r falcis
bonos: hic omnis aratri. Cessit amor. Statius in achilleide Te lon
gus bonos eterna; cingent. Templa. Inuenitur item odos apud
plautum in captiuis. Quoruz odos sub basilica nos omnes edegit
Transmutatur: vt alexandre. teucere. euandre. pro alexander teucer
euander. Qd ideo fit: qz duplex est in his noibus terminatio noiatiz
ui. Dicimus enī euandrus. et euander teucrus. et teucer Vir. in vij.
eneid. Tum pater euandrus dextram complexus euntis Idē in. x
Ardēs limitē agit ferro: te turne superbum Cede noua querēs pal
las euander in ipsis Omnia sunt oculis et c.

¶ De licentia innouandarum syllabarum.

Idem q; fit in syllabis Nam dictioni vtcōmodi⁹ quadret ver
sibus syllaba adiūgit Vel ad mediū vt idupator p impator
et id per themel. mvl ad finē vt dicier p dici: qd per pagogē fieri grā
matici volunt Subtrahit: vt vixet access. pvixisset accessitis Vir. i.
xi. Vixet cui vitā de⁹ aut sua dextra dedisset Itē in. j. Accessitis copu
los Et surpuerat. psurrupuerat Ora. in iij. car. q me surpuerat. r c.
Immutat: vt caudicib⁹ pro codicib⁹ Vir. in geoz. Laudicib⁹ sectis
Et chaur⁹ pro chorus Idē in buc. Spem gregi ab silice in nuda cō

nira reliqt. *Cōnixa* pro *enixa* posuit. *Itē* euātes p ouantes vt. *Ser*
uio placet. *Vir. vi. enei.* Illa chorū simulās euantes orgya circū du
cebat frigias. Que res p quātitate syllabe facta recte putabit *Trās*
mutatur. vt *displīcna* pro *disciplina*. ¶ De inouādīs dictionibus.

Dictiones quoq; additionē seu interpositionē alteri^o dicti
onis recipiūt. vt septē subiecta trioni. i. subiecta septētrio
ni. *Ora. i. odīs.* Quē sozs diē cunq; dabit lucro appone pro
quēcunq;. *Rethra* itē a dictione: vt apud. *Vir. in. i.* Spumas sa
lis ere ruebāt. i. eruebāt. Et in eodē. Si mortalia tēnitis arma p cō
tēnitis Et in buc. *Oia* fert etas: p aufert per auferesim. Addit etiā
littera dictōi metri gratia. vt apud. *Vir. in viij. enei.* Alituū pecudūq;
genus sopor alt^o habebat. Alituū dixit p alitū. Aduertēdumq; est
in ppiis noībus q; aspera sūt licere (si seruiō credim^o) aut syllabam
aliquaz mutilare aut oīno detrahēre: q; fiat sonora magis et carmini
magis cōueniēs. Ipsius aut seruij in cōmentariis sup p^oio enei. ver
ba sunt hec. Quotiēs poeta aspera iuenit noīa vel in metro nō p^ostā
tia aut mutat ea aut de his aliqd mutilat. Nam sicheus: sic harbas
dict^o est. *Velus didonis pater methes.* Nec ille. Quod. *Vir. itē* (vt
perhibet seruius) in viij. enei. fecit in hoc versu. Haud pcul inde cite
mettū i diuersa quadriga abstulerāt. Mettū dixit pro metiū Et me
rorū p muroz. ix. Quin intra portas atq; ipsis prelia miscent. Ag
geribus meroz. Sciendū quoq; est: in dictionib^o grecis licere vti
genitiuo vel suo vel latino quatin^o metri cōmoditas exposcet. Cui^o
rei auctorem in. j. geoz. z ij. z vj. enei. *Vir.* Helyadū palmas epyros
equarū. Item. Est i cōspectu tenedos notissīma fama Tenedos z
epyros. Itē alibi nerytos more greco dixit p tenedi epiri z nerithy
Androgeo q; pro androgei. vt. vj. enei. In foribus letū androgeo
Qui mos (vt perhibet. *Lorteli^o*) atticoz est. Immutant atq; ino
nant dictiones vel forma. vt *delitescō* p *deliteo* horrescis p *horres*.
vel *diminutiōe*: vt *meliusculus*. Vel *comparatiōe*: vt *senior* pro *senex*
Tristior p *tristis*. *Vir. in. i. enei.* Tristior et lachrimis oculos suffus
sa nitētes. Vel *deriuatiōe*: vt *frōdeus* pro *frōdosus*. *Vir.* frondea
tectā. i. frondosa. Vel *cōpositiōe*. vt *formidolosus* p *spotēs* Quē
et si in oratiōe quoq; soluta frequēter occurrūt: tū a versificis licēt^o
occupātur. Transmutari itē a poetis dictiones certū est. vt apud
Vir. *Maria* oīa circū. i. circū oīa maria. Itē vrbis ātīqua fuit tyrij te
nuere colonī. Carthago italiā cōtra: i. cōtra italiāz. ¶ De oratiōe
It insup nōnūq; ad orationem supuacua dictionis adiectio
et frequentibus cōiunctōibus iuenit cōpacta qd polisinthe
ton. i. multiplicitatē cōiunctionū greci discūt *Vir. in ij. enei:*
athamasq; thoasq; pelidesq; neorholemusq; p^omusq; machaō. Idēz

Tertius

in. v. enei. Cede deo dixitq. vbi perissologia .i. supflua locutio com-
mittit: Et sequit Et prelia voce diremit. Item alibi. Sic ore locuta
est qd per pleonasmō .i. accumulationē dici manifestū est detrahatur
similiter aliqd orōni qd elipsis: .i. vni^o verbi defect^o appellat. Virgi.
in i. enei. de iunone. Nec secum. me ne incepto desistere victam. In
pria enī orōne dicit dixit. in scda decet. Et neptun^o aduētos Quos
ego sed pstat zc. deest puniā. Itē. Urbs antiqua fuit. Virgi. in.
colonī. Subaudi quā. Subtrahunt interdū coniunctōes. Virgi. in.
iii. Itē ferte citi. date flammā impelite remos. Transponitur vero
oratio per histerōprotherō cū retroverso ordie pferē. Vir. in. geoz.
Areatuz primis ingētē equāda chilindro. Et vertēda manu z creta
solidāda tenaci. Vertenda enī est pri^a area: deinde equāda z tandē
solidāda. Trāspōnitur item oratio cum casib^o cōtrouersis res signi-
ficat qd ypallage noīatur. Vir. in geoz. Mōne videat tota tremor
pertentet equorum. Corpora: si tū notas odor attulit auras. Odor
enim non auras: sed aure odorem ad nares perferunt.

Ad cōmutationē vocabulorū per oēs partes orationis.
Admāduertitur pterea poete vocabulis abuti: z aliud per
oēs fere ptes orationis vocabulū pro alio ponere: In noīe
quidē: vt iuuenalis. Bachanalia viuūt: id est bachanaliter id ē furis
ose et crapulose. Et Vir. in georgi. Armētaq. pascēs. Sole recens
orto: id est recēter. Idēz in georgi. Flos apprimatenax p apprime
In his enī omnibus pro aduerbio nomē positum est. Ponitur etiā
proprium pro appellatiuo. Vir. in iii. enei. Hauriat hunc oculus
ignem crudelis ab alto. Dardanus. .i. dardanius de enea enī loqitur
qui erat troian^o. Item ptra appellatiuū pro pprio. vt apd. Valterz
Brennius arcē. pro brēnus id nomē erat duci gallozū senonū romā
predantiū. Loco etiā generis species apponit Virgi. geoz. iii. Den-
tesq. sabellicus exacuit sus. Sabinū enī suē pro alio qd sue posuit
Et idē de equab^o amore seruētib^o. Illas ducit amor trās gargara
transq. sonantē. Ascaniū gargara pro qbusq. montibus: Et ascani-
um pro qbusq. fluminibus dictum esse. Seruis scripsit: ponit etiā
pro re inuēta inuētoz Vir. in i. enei. Cererēq. canistris. Expediunt.
Cererē pro pane dixit. Item equitē pro equo. Vir. in geoz. Frena
peletronij. laphite girosq. dedere Impositi dorso atq. equitē docue-
rem sub armis: Insultare solo z gressus glomerare supbos. Equitē. .i.
equū. Itē certū p icerto numerū poni manifestū est. Vir. in. i. enei.
Oterq. quaterq. beati. Est insup pro numero numerus: vt pars in
frustra secant. Et casus pro casu. Virgi. curruq. volans dat lora se-
cundo. Curru pro curru. Idem in. iii. georgi. Hamq. alie victu in-
uigilant pro victui. Theren. in phoz. Cum elus aduētū venit in mēs

Liber.

rem id est eius aduēt⁹. Qui modus est orator: ut cicero. In verrem actione pria. Nam ita michi velim deos ppicios: ut cum illi⁹ michi temporis veniat in mētē. In pnoie: ut ipse assum p ego assum: qđ per euocationē fit. In verbo non secus fit alteratio. Vir. in. i. enei. At sperate deos memores fandi qđ nefandi. Idem in. iij. Nunc ego si potui tm sperare dolorē. Spare p timere ponit: Ubi aiaduertēdū est modū loco alteri⁹ modi se penūero iueniri: ut itis patis qđ prius armaviri: id est ite parate. Significationē etiam p significatōe. Vir. Proza aduertit. i. aduertit. Tēpus p tempore ut cadit qđ supbū yliū. Cadit p cecidit. Et oīs humo sumat neptunia troia: sumat pro fuz maui. Et genus pro genere. Vir. in. geoz. Longi qđ vrgēt ad littora fluctus. vrgent p vrgentur. In aduerbijs: ut apud. Vir. Propter aquā. i. ppe. Et scđm aures. i. post vel iuxta aurem Item apud Vir. Genus vnde lās inū vnde. i. a quo. Et apud Lucanū in prio. Tusas ad vires Romana ad carmina dandas satis. id est sufficiens. Et apud. Maronem in. ix. enei. At qđ ea diuersa penitus dum parte geruntur: penit⁹ provalde esse positū. Serui⁹ refert. In ppositionibus. Virgi. in geoz. Sub lucem exportant calathis pro aute meram lucem: vel in pncipio lucis: id est exoriente luce. Et alibi Qui tm de te licuit pro in te. Item martialis. li. ij. Epi grāmatuz in acerrā. De sterno fetare mero qui credit acerram. Fallit In lucē semper acerra bibit: in pro ante: i. prima luce. In coniunctionibus. Vir. in ij. ene. Subiectis qđ vrere flāmis: qđ pro ve. Et apud Terentiū in eunucho Vel rex michi semp gratias magnas agebat: vel proz. Idē in eodē Si nequeas paulo at quanti queas: at id est saltez. Itē. Vir. in iij. enei. Aut ante ora deum pingues spaciātur ad aras: aut pro et.

De elipsi atqz synalipha

A Metricā quoqz licentiā spectat qđ in subsequente vocali abijciat: ut apud. Vir: passim est videre. Quare me puduit sepe quorū dā grāmaticoz. i. eoz qui rudimēta litterarū se tradere et nosse qđ qđ poeticū vsqz est glīant. Quales sunt hi qbus p oēm vitam non satis adhuc itellect⁹ est alexāder. Afferūt certe inanes pceptū culas velut dñicas leges: qđ vocales oīs atqz m. iter se coire vetāt. Dicentes hunc quidē atqđtari morē lēuisse nūc vero excidisse proz fus et vicio dari. si qđ huiusmodi litteras iter sese cursare facit ablit. Atqz ab ea re tam phibent auditores: qđ ab scopulis naucler⁹ nauī auertit. nec itelligere possunt hoc litteraz cōuētū: nisi nīmium creber erit grauius et cōfertius metrū cōparari. Nam qz hec ipsa elemēta aut collidunt: aut subducuntur metro: inde et pōdus z fecunditas carminis exuberat. Ponerē exempla nisi scaturirēt apud auctores. Nonne illud apud Terentiū in andria cacometrū dicent. Poeta

Tertius

culū prīmū animū ad scribendū appulit. Et illud maroniani. Dulz
tum ille et terris iactat^r et alto: vbi et m i vocalis cū vocali pcurrit
Quinno quosdā locos inuenies vbi concurrētes vocales integras
obseruabis: vt apud vīrgiliū in buc. Te coridon o alexi. Et alibi. O
vtinā coherēt etiā aliqui vocales due: vt est in illo Virgiliano: Nec
spes libertatis erat: nec cura peculī: Itē in. vi. enei. Munera nec sp
no: nec vobis rege latino. Diuitis vber agri troie ve opulentia dees
rit. Idem in. x. Deest iam tra fuge. In his enī exēplis gemine voca
les syllabā vnā faciunt et quidē longā. Due pretereavocales q vnā
syllabā cōstituūt i duas diuidūtur vt apud Virgiliū. Vestis pictai.
pro pictae. Et apud. Oratiū silue est trisyllabū vt postea monstrabīs
mus. Et apud Suidiū: Hunc quoq; te saluo psoluēda michi. Et itē
apud Vir. Aulay in medio libabāt pocula bachi. Et apud martiale
in. j. erig. Quid tibi vis dīpyron: q phætonta facis. Ad idē quoq; p
tinet q vocalis breuis pducāt. Et cōtra q lōga breuiet. Illud per
sistolen: hoc per diastolen. vel ectasin fit. Qd nescio si facere sine rep
bensione qsq; possit. Vtrūq; tū esse factū a magnis auctoribus iues
nitur vbi coegit eos necessitas. vt apud vir. Exerces diana choros
Et alibi vrbēq; fidenā. Et dianā produxit: et fidenā cōtra regulas
breuiavit. Item q dīptiōgus au in o breuē puertat. Vir. in. ij. enei.
Ipse debic auro squalētez alboq; oricalco. Oricalco pro auricalco
dixit itē q ei greca dīptiōgus in i. breuē cōmutet. Vir: Arturū plia
desq; biades geminosq; triones: p pleiades plīades dixit. Sūt enī
biades stelle ab yoo greco vocabulo dicte: qd pluo significat et dicū
tur latino eloqo succule qz his exorietib^r pluere soleat Plīades ve
ro virgilie appellant^r q sp initio veris oriūtur hoc est mēse martio.

De gñibus metroy Liber tertius incipit.

Certo scio ad ea que de carminis pstitutōe scripsim^r mul
toplurima adiūgi posse. Vterū quonā de cōficiēdis me
tris tantū suscepim^r rationē de musis quas ispiratrices
carmis sibi poete accersunt aut de poesi et figmētis: et q lōge in fin
gendo abire liceat: nichil interiungere voluimus ea enī preceptio
nichil ad versuum conditionē attinet et altiorē quādam p̄sideratio
nem desiderat. Nec enī genera poematum nosse: dragmaticon scz
in quo persone non poeta loquitur: Exegeticon: cum sine personis
narrationē texit poeta. vel cōmune: vbi et narrat interdum poeta et
personas interdū loquentes introducit hec inquam nosse metri ra
tio non poscit. Enīvero metri artifex siue tragicā siue comicā siue
satyrīcam: aut elegīacam seu bucolīcam dictionem suscepit: sese
vt volet accōmodabit. De preterata vero tabernaria attelana atq;
planī pede scribere cum hec genera sint preteritarū apud romanos
c liij.

fabularum quid versidico conduceret. Quāobzē hīs rebus omīssis post pauca: que velut materiā metrico artificio pparauimus: nunc ad metrorū formā ostēdendā accedamus: Necq; tñ oēs qbus oblesctati sunt prisci auctores subiungem⁹. Sunt enī p̄ multe quarū non satis ex auctoribus castigata exēpla tenemus. Necq; ex nobis illa gignere tentauimus: ne has preceptūculas nostra tñ auctoritate firmare videremur. Sunt itē in qbus ppter earū forte dissuetudinē nulla harmonia p̄cipitur quales. Terētij ⁊ comicoꝝ poetarum esse audemus dicere. Ea igitur gñā solum annotabimus quorū extant ī p̄optu emēdatoria exēpla. Que et apud. Oratiū flaccū ⁊ Boetij seuerinū apud. Senecā q̄q; et Martialē coquū loquūtur Ex reliqs enī archiloco dico illo greco. Cesiōq; basso quorūz priorē oīno nescim⁹: posteriorē paulo magis noīe cognoscimus neq; alios nostre etatis homines. Cesium legisse cōperimus. Ex his inq; formulas atq; exempla pferre arrogantie maxime esse putamus. Porro eas species quas p̄sulto preterimus: ex Centimetro Seruij poterit cognoscere: curiosior versidicus. Sed nūc de instituto n̄ro disseram⁹:

¶ De metrorū generali appellatione.

Metra oīa generali appellatione quadripartito noīe diffinita sūt. Queres a desinētia metri sūpta ē. Prīmū cathalectū dicit. i. qd̄ absentem syllabā desideret. Secundū brachicathalectū cui due syllabe vel plenus pes deest. Qd̄ in iambicis plerūq; ⁊ aliis similibus iuenitur. Tertium ypercathalectum cui supra perfectum numerum syllabarū vna redundat. Quartū acathalectū cui superest aut deest nichil: sed est omnibus partibus integer versus.

¶ De alia metri appellatione.

Pedum quoq; numero metra appellari certuz est. Mā aut monometrū erit qd̄ duobus pedib⁹ cōstat vt nubibus atris Aut dimetrū: in quo pedes fluūt quattuor: vt. Amice ppugnacula Aut trimetrū qd̄ sex pedes habet. vt Nec fonte labra prolui caballino. Aut tetrametrū. Qd̄ pedes octo p̄stituūt vt Solui acris hyēs grata vice veris et fauonij. In quo hexametro absoluto adduntur duo pedes iambus et trocheus. Est quoq; pēthametrū heroicū. vt Sparsaq; luminib⁹ polus indicat astra. Est et penthametruz elegiacum: de quo paulo infra scribemus. Duos aut pedes in iambicis: trochaicis: et anapesticis: pro vno cōputari non est ignoranduz. In ceteris qd̄ē metris singulos vt ī pēthametrīs hexametrīs reliq;sq;.

¶ De alio metrorum nomine.

Alia quoq; speciali ratōe metra nomē sortita sunt Sunt enī quib⁹ locus vbi cani ceperūt appellationem dedit Quedā ab ip̄is dīs q̄rū laudes huiusce carmib⁹ cātabant dici meruerūt. Alia

Tertius

vero a reb⁹ quas p^otererēt. Quedā ab iuētorib⁹ suis quos totidē eē quot musas p^ostat vocitata sunt Qui iuētozes p^opterea lyrici appellan^t: q^o sua carmīa lyricis modulatoib⁹ aptarēt: z ad lyrā (q^o instrumentū musicū est) cātābāt. Itaq³ ab alchīnane alchīnaniū: ab ibico ibicū: ab anacreōte anacreōtium ab aristophane aristophanum a pyndaro pyndaricum a bachilide bachilidiū. Asapho eruditissima muliere saphicū: vocationē accepit.

¶ De attributis metri:

Sed notādū est ipsa metra heroica p^ocidī locis q^obusdā: Id q^o cesurā siue sectionē eē grāmatici volūt. Que ē certa syllabarū diffinitio vbi harmonice p^o qualitate metri sistere p^o nūciator dēat. Nec ī spēs quattuor distributa ē. P^oria pēthimemeris dicit^r q^o ex q^onq³ dīmīdiū h³: vt Lōticuere oēs. Et vrbs ātīqua fuit. Sc^oda heptimemeris: q^o ex semiseptenario fit hoc est cuz post tres pedes manet: syllaba: vt nanq³ reduces tibi socios. Et italiā fato p^o fugus. Tertia trochaica: cū in tertio pede trocheus orōem claudit vt. Quid troes potuere Vel cū in eodē loco spōdeus sistit: vt Inde toro pater enēas. Quarta est bucolica: q^o fit (vt Seruio placet) cum ps orōis in quarto pede dactilo teriat: vt Mos patrie fines z dulcia Q^o a theocrito obseruatū eē. Seru^o asserit: a virgilio vero minime

¶ De metrozū generibus in speciali

De metrozū quidā g^onib⁹ que apud nostros auctores legisse memini nūc paucissimis agam. Quoz p^oriceps est heroicz exametru dactylicū dictū oli pithiū ab apollīne pithio. Cui⁹ oraculū hoc metro dari p^osueuerūt. Idip³ pedib⁹ sex p^ostituit: aptū p^ofecto herom laudibus describēdis. Quibus multi quidē latini sed p^oter ceteros. ornat⁹ Lucreti⁹ Enni⁹. Vir. Naso. Orati⁹. Catul⁹. Prop^orius. Tibullus. Stati⁹ papin⁹ quē tholosatē esse pleriq³ putāt: cū neapolitanus fuerit: domiciani tēporib⁹ clarus: Iuue. Ausonius. Martialis. Silius italicus. Et hī ex gentibus omnes: Ex nostris vero. Arator. Prosper. Sedul⁹. Prudent⁹. Sidon⁹ Fortunatus Architrin⁹ et Frāsciscus petrarcha scripsere Quos ideo nomio vt his magis q^o galtero: alano: vidocinēsi: theodolo: faceto. floreto parum tersis auctorib⁹ adoleseētes posthac libuant. Multū est enī a teneris annis assuescere melioribus et vdo adhuc pectori purgatoris escas inferre: q^obus exauctū tandē et vegetū elegantiā spiret atq³ venustatē. Suscipit aut⁹ hic versus heroic⁹ oī pene loco dactylū z spōdeum. Tertio t^om loco tribrachū vel iambū. Q^o nō esse nisi figurate perott⁹ ait. Vlex huc virgilis in buc. versū sat⁹ p^ostare puto. Si avicē amor: et nos cedam⁹ amorī. In q^o mozet: iambicū facit. Ultimū locus spōde⁹ occupat: z troche⁹. Inuenit t^om p^oceleumaticus p^omo z q^onto loco ponit. P^orio q^odē apud Vir. ī geoz. Lenuis vbi argilla. Quinto

Liber

ut apud eundē. Labat arsete crebro. Et item Tytīre pascētes a flu-
mine reice capellas. Spōdeo q̄q̄ nonnūq̄ q̄ntus locus est. A quo
spōdaicus versus appellat̄: ut apud ouidiū de trāsformatis in p̄rio.
Eurus ad aurozem: nabatheaq̄ regna necessit.

Perſiaq̄ et radiis iuga subdita matutinis. Et apud p̄pertius ad
iouem pro amica egrotāte. Sunt apud ifernos tot milia formosarū
Pulcra sit in superis scilicet vna locis. Et Vir. in. ix.

Posse viam ad muros et menia pallentea.

¶ Est quoq̄ inuenire apud vir. in q̄nto loco iābū i p̄ncipio. ij. geor.
Huc pater o lenee: tuis hec oīa plena. Munerib⁹ tibi pāpīneo gra-
uidus autūno floret ager. Nisi enī dūſau iābuz efficiat: aut dūſu figu-
rate positū sit ⁊ spōdeū reddat nō satis intelligo. P̄mū etiā locus
interdum tenet anapestus. Vir. in geor. Flunioꝝ rex erydanus: qui
versus appellat̄. Mutulus quasi acephal⁹: ⁊ capite carēs. ¶ Legit̄
q̄q̄ dactylus i sexto loco. Vir. At tuba terribilē sonitū p̄cule excitat
horrida et dī versus ibicius ypermeter: q̄ non fit nisi sequēs versus
a vocali icipiat: vbi p̄ synalipbē: vel ut ait perottus p̄ symphoniesim
postrema syllaba p̄oris versus cum p̄ia subsequētis icidit: ut apud
Iuuenalē in satyra. Credo pudicitia. Magnaq̄ debet violato pe-
na caduceo. Deū subdit. Et monuisse caput. Et apd Vir. i. x. Ster-
nitur infelix alieno vulnere celūq̄ aspicit. Sed p̄ter oēs is versus
optim⁹ putat̄ q̄ dactilis oībus icedit: ⁊ dactyllicus appellat̄: ut pā-
ditur interea domus oīpotentis olympi. At intermiscētur in vices
varijs pedes ex q̄bus diuersas metrorū species q̄dam distingūt. Quā-
rem q̄ parū nobis vtilitatis afferre visa est reliquimus satis esse ratū:
pedum ipsorū naturas distinxisse: quorū vel celeritate v̄l mora carmē
tēperari possit. Nā vt supra diximus ex dactilis celeritas ex spōdeis
mora ⁊ quedā lentitas nō inepte significat̄. Quāobzē ex his mixtis
alternisq̄ positis diuersam carmē habebit sonoritatē. Non est tñ
estimandū versum hunc quē dactylicum heroicū appellamus: abso-
lutam in se orationē sp̄ amplecti et vnico ambitu sententiā teriare:
quē admodū fere est semp apud alexandrū neustriū. Quin vno et di-
midio versu: aliquādo duobus: interdū pluribus p̄sumat oratio. ut
apud Virgilium in. j.

Carra go.

Urbs antiqua fuit tīrij tenuere coloni.

Et apud eundem in tertio.

Postq̄ res asie: p̄samiq̄ euertere gentem

Immeritam superis visum: ceciditq̄ superbum

Ilum: et omnis fumat neptunia troia

Diuersa exilia: et diuersas querere terras

Auguriis agimur diuum.

Et in p̄mo statij thebaidos:

Fraternas acies alternaq̄ regna profanis.

Tertius.

Decertata odijs. fontesq; euoluere thebas:

Pyrius menti calor incidit.

Nec quā omittendū est genus esse dactylīcī versus quō sotadicū vocant: quā scz retrosum nulla dictione mutata scādi pōt. Cuiusmodi illud est apud Virgī. Musa michi causas memora quo numine leso. Retro nanq; verti potest hoc modo. Leso numine quo ne me mora causas michi musa. Quō tū a poeta ex industria factū non esse puto.

De elegiaco carmine.

Hic generi elegiacū primū est quō nunq; sine heroico positū esse legimus. Hoc quidez nomē sortitū qz sit lamētatiōibus et lugubri orationi cōueniēs. Nam et epigrammata et quēcūq; flebilīa sunt: solent hoc carmine describi q̄q;. Quidius naso grauissimas materias hoc versu tractauit. quod tū hisipsis non satis aptum esse libro fastoz ipse testatus est. Quid voluit demēs elegis imponeret tantum. Ponderis: heroici res erat ista pedis. Est enī huiusmodi carmen penthametrū. i. quinq; pedibus inambulans Quorum ante postremus cum in altum subite eiulationis instar euagatur: vltim⁹ ruet quodāmodo preceps. Ille enī semp est anapestus hic vero tris brachus vel item anapestus. Nam nichil interest quibuscūq; numeris scribas: longa ne: an breuis vltima syllaba sit. Priores tres in hoc metro pedes esse possunt dactylus: spondeus: et iambus. Sed iam⁹ bo semper est locus tertius. Cuius vice interdū (sed raro) tribrach⁹ apud recentiores auctores collocat⁹ q̄ aut iambus hoc in versu locū vēdicet: ex Quidio de remedio amoris p̄stat hoc metro. In liquidū redijt ethera martis equis. Vult tamen cremonensis duplicem in penthametro penthimemerim inesse. Ad hunc modum. Bellamī: chiuide. o. bellaparantura. it Itavt illud. o. prime penthimemeris: et it. vltime: pedem vnū simul faciant. Diomedes quoq; spondeum tertio semper loco locari precepit qm̄ pēthimemeris ab eo meli⁹ diuidit. Quō q; recte pbent viderint. et Cremonensis et perottus Res multo facillima michi videtur dicere quinq; per ordinē succedentibus pedibus constare penthametrū: in quo pes tertius esse possit vlt iambus vel spondeus. Nec peonē tertiū puto versui huic quadrare vt Cremonensi visum est carmē ouidianuz in testē citanti. Frigidior glacie: semlani musq; fut. In quo quartus pes vel coeūtibus vocibus vel elisayna est anapestus. Primo autē loco dactylū secūdo spondeum fere semper in penthametro positum inueni.

De lyricis versibus.

Sunt alia dactylīcī carminis iuēta. i. in quib⁹ frequētior ponit⁹ dactylus. Que sibi velut accommodatiora lyrici cōpauerunt quoz exēpla qz apd latinos auctores in prōptu sunt: de his dicem⁹

Liber:

Est enī quoddam dactylicū penthametrū endecasyllabū saphicum. cuius pedes sūt trocheus: spōdeus: dactylus: et trochei duo. Quo genere diuī iohannis baptiste laus. Ut que aut laxis Et itē sanctissimorum cōfessorū. Iste cōfessor. est p̄positus. In cui⁹ sc̄do versu. hoc die non hodie dicere debemus qm̄ pedē primū trocheū esse oportet: vt apud. Oratiū sunt ode p̄pures. Iā satis terris nimis atq; dire. Mercuri facunde nepos athlantis. Et reliq; vsq; ad numerū sex et viginti Et apud boetiū. Nouim⁹ q̄tas dederit ruinas. Debet enī sic scandi Nouimusq;. tas dede. ritru: inas. Dactylicū adoniūz diimetrū acathalecticū cōstans dactylo et spōdeo vel trocheo. vt Sancte iohannes. Et apud oratiū terruit urbē. Huius carminis mensura hec est: Sancteio. hānes. Et hic qdē versus post tres saphicos apponitur quēadmodum fere oēs fecisse notauī. Dactylicū faleutium seu archilociū: censura buccolica et trib⁹ trocheis p̄stans. Ad hunc modū Orati⁹. Soluit acris hyems grata viceveris et fauonij. Et apud Boetiū. Quam variis terras aīalia p̄meāt figuris. Qd hoc mō scandes Soluitur acris. htem gratante. veris et fauonij. Dactylicū archilociū seu colophonū acathalecticū ex p̄thimemeri iābica et trib⁹ trocheis apud. Oratiū. Trahuntq; siccas machine carina. Idē qd fit ex puris dactylis. vt apud Boe. Lumibus prioz redijt vigor. Qd genus alchīnaniū perott⁹ appellauit. Illud sic metieris. Trahuntq; siccas et i hac syllaba finit p̄thimemeri iābica. Deīn sequūt trochei tres hoc mō. Machi. nea. rinas. inter q̄s tñ spondeus locum h̄z postremū sic. Lumi. busq; pri. oz redi. it vigor. Dactylicū archilociū diimetrū ypercathalecticum. hoc est cui insunt dactyli duo: et syllaba vna. Ora. Arborib⁹ q̄ come recipit tñ tribracū vltio loco. Ora. Que dederis aīo. Sic enī mensurabis. Quedede. risani. mo: q̄ syllaba sup est. Dactylicū archilociū tetrametrū cathalecticū duobus primis pedib⁹ dactylū vel spondeū recipiēs: tertio dactylū et quarto spōdeū Seuerin⁹ boeti⁹. Si vis celsi iura tonātis. Ad hunc modū scandes. Si vis. celsi. iurato. nantis. Dactylicū gliconiū: cui⁹ prim⁹ pes est spondeus reliqui dactyli duo. Orati⁹. Miles te duce gesserat. Illi ex duobus dactylis coryambum et pyrhiciū feceris hoc modo. Miles. teduce ges. serat. Sed communis eius mensura fit hoc more Miles te duce gesserat. Dactylicum alchīnaniū fasilicum tetrametrum acathalecticū in quo priores pedes dactylos. vel spōdeos tris cū dactylo vel spōdeo vltio iuenies: Ora. aut ephesum binaris ve corithi. Id scādes sic. Autephe. sūbina. risueco. rithi. Dactylicū alchīnaniū tetrametruz ypcathalecticū constans penthimemeri dactylica. Eius pedes sunt spondeus vel trocheus deīnde dactylus postq; sup est syllaba idē dactylus vltio loco est trocheus vlt spōde⁹

Tertius

Boetius. Deu q̄ precipiti merfa pfundo. Ad hunc modū scandes:
 Deu q̄ precipiti. merfa pro fundo. Dactylicū alchianisū trimetrū
 ypercathalecticū: qđ dactili duo et spōdeus cū vna syllaba cōstituūt
 Boeti⁹. Oē hoīm genus in terris. Cui⁹ scansio est hmōi. Omnomi.
 nungen⁹. inter. ris. Dactylicū alchalcū laogedicū tetrametrū. catha
 leticū: hñs penthimerē iambicā. i. iambos duos et syllabā et dacti
 los duos. Ora. vides vt alta stet niue candidū. Sic scādes vides
 vta. ta. stet niue. cādīdū: Dactylicū faleucisū pēthimetrū eudocilicū
 ex spōdeo dactyloq; et tribus trocheis p̄stans. Boeti⁹. Quisquis cō
 posito seren⁹ euo. sic pones in nūeros. Quisq; composi. tose. ren⁹
 euo. Dactylicū feretraciū acathalecticū: ex spōdeo dactilo et tro
 cheo p̄stitutū. Ora. Szato pyzba sub antro. Boetius. Pōt⁹ versat
 arenas. i. hmōi Pōt⁹. versatas renas. Dactylicū ythiphatliscuz tes
 trametrū. acathalecticū: in quo fluūt dactili tres: et pyrhiscī⁹ vñ iāb⁹
 Boetius. Qui serere ingenuū volet agrum Et mēsurat ad hunc mo
 dum. Quisere. ringenu. um volet agrum. ¶ De iambicis versibus

Iambicus versus is optim⁹ est et iteger q̄ solis iābis ince
 dit. Recipit tñ sepe (vt i nostris auctorib⁹ videri l3) cū iā
 bos spōdeū et pyrhiscīū. Recipit etiā in penultio trocheū:
 qđ cū facit legē p̄terit iābici carminis: et vocat scazon. i.
 claudū. apud veteres comicos et tragedos dactilū anape
 stū et chorū suscipiebat sed hic iā diu exoleuit. Nā subiectistm iābi
 cis gñib⁹ vsos fuisse legim⁹ q̄ habem⁹ auctores. Est enī qđdā iābi
 cū dimetrū alchalcū siue archilocū ypercathalecticū: cui⁹ p̄m⁹ pes spō
 de⁹ et vñ iāb⁹ scđus iābus terti⁹ spōde⁹ vñ iāb⁹: postremus iābus vel
 pyrhiscīus cū syllaba hoc modo apud. Oratiū. Silue laborātes ge
 luq; hoc enī more scanditur. Silue. labo. rātes. gelu. q̄. hoc enī q̄ re
 dundat. Iābicum yponactiū trimetrū cathalecticū endecasyllabū
 qđ senariū iambicum colophon. brachicatalecticū appellat priscis
 anus de duodecim metris virgilij. Cōstat aut iambis quicq; et syllas
 ba que simul vñdecim syllabas faciunt tertiū tñ et quintū locum ven
 dicat interdum spondeus. Orati⁹. Mea renidet in domo lacunar
 Qđ sit in pedes statues. Mea. reni. detin. domo. lacu. nar. Iābicū
 yponactiū trimetrū acathalecticū sex iambis fluens: sed imparib⁹
 locis recipit spondeū. Impares aut locos dicimus primum: tertiū
 et quintum. Orati⁹. Ibis liburnis inter alta nauū. Sic enī pedes
 numerabis. Ibis. libur. ni. sinteral. tana. uium. Iābicū dimetruz
 archilocū acathalecticū: quod iambis quattuor constat spondeū
 tamen admittit locis imparibus. Orati⁹. Amice propugnacula.
 Scādatur hoc modo. Ami. cepro. pugna. cula. Ad quē modū cōstat
 hymni. Priō dierū oīm. Veni creator spūs Jam lucis orto sydere.

Liber

Eterne rerū conditor. Lōditor alme syderū. A solis ortu cardie. z.
 Hostes herodes impie. Jābicū dīmetrū archilociū cathalecticū
 constās amphibracho ex duobus iambis siue spōdeo. Orati^o. Non
 ebur neq; aureū. Quē versum sic in pedes locabis; Monebur. nequ.
 rerum. Jābicū anacreontī dīmetrū cathalecticū. In quo sunt spō
 deus vel iābus tertī^o iābus: deinde supest syllaba. Boeti^o. Quisq;
 volet pennē. Id scāde sit. Quisq; volet. peren. nem. ¶ Jābicū ar
 chilociū trīmetrū acathalecticū. Impibus locis spōdeū atq; inter
 duz anapestū: in fine pyrhiciū vel spōdeū recipiēs. Boeti^o. Quicum
 q; sola mēte p̄cipiti petit. Orati^o. Suis et ipsa roma virib^{us} ruit Sic
 in pedes statustur. Suis. et ip. saro. mauī. ribus. ruit. Jābicuz ana
 creontium dīmetruz cathalecticū. Qd anapesto z duob^{us} iābis pgit
 et syllaba. Boeti^o. Habet hoc voluptas om̄is. Eius metri hec mē
 sura est. Habet hoc. volup. tas om. nis. ¶ Jābicum archilociū dīme
 trum acathalecticū p̄stās spōdeo iābo spōdeo item z pyrhicio. Ora
 tius Abducit ignorātia. Scande abdu. citi. gnoza. tia. ¶ Jābicuz
 saphicum acathalecticū: ex pentimemeri heroica et iābis quattuor
 cōstitutum. Ora. Scribere versiculos amore p̄cussuz graui Scāde.
 Scribere versicu. los. Hic enim finit penthimeris. Deinde sequū
 tur iambi amore. p. culsum. graui. Sed attēde qm̄ spōdeū recipit iā
 bi loco. ¶ Jābicū dīmetrum archilociuz cathalecticū. duobus iā
 bis et p̄thimeri heroica. duob^{us} deinde dactilis cōstans et sylla
 ba superāte. Ora. Muesq; ducūt iouē nunc mare nunc silue. Quod
 hec exēplo scādes. Mues q; du. cūtio. uem. nūc mare nūc silue. Ubi
 diligētius vide vltimū dactyluz: nunc silu: appzime licēter esse possi
 tum. Nam silue trisyllabus fecit. Ora. Qd priscianus z post eū. Tor

Atelius affirmant. De anapesticis.
 Anapesticorū duo tm̄ ḡna apud nostros auctores iuenim^{us}
 Primuz est anapesticū pindaricum dīmetrū acathalecticū
 constās spōdeo: anapesto: dactylo et spondeo siue trocheo Recipit
 tamē nōnunq; p̄celeumaticū. Boetius. Stelliferi conditor orbis;
 Scande. Stel. liferi. conditor orbis. Alterū est anapesticum p̄the
 niacum dīmetruz cathalecticū in q̄ primus pes est sponde^{us}: deinde
 anapesti duo: atq; superest syllaba. Boe. felix nimium prior etas. Scā
 de felix nimium priore etas. De coryambicis.

Coryambici carminis quinq; ḡna auctores nostri suis exem
 plis notauere. Primuz est coryambicum asclepiadeuz tetras
 metrum spōdeo duobus coryambis z pyrhicio cōstans. Se
 neca in hercule furēte. O fortuna viris iuida fortib^{us}. Et apud. Ora
 tium. Mecenas atavis edite regib^{us}. Scio tñ quosdā aliter scādere
 ut spondeū primo: deinde coryambos duos: et postremo pyrhiciuz

Tertius

locent. Quod fieri posse scāsio ipsa manifestat. Item Exegi monu-
mentum ere perenni. Item. Donarē pateras &c. Et in sacris. San-
ctorum meritis inclita gaudia. diui. Ambrosij opus. In quo peon:
quartus reperit Scande. Sācto. rummeritis. inclita gau. dia. Quo
numeros is q̄ de diua eukaristia hūc hymnū. Sacris sollēnis iūcta
sint gaudia scripsit: cecinisse se putauit syllabas tm̄ nō numeros ser-
uans. ¶ Secundū coryambicum gliconium trimetruꝝ quod vnum
tm̄ coryambū admittit. Ora. Sic te diua potēs cypri. Sed loco co-
ryambi recipit molosum. Seneca in layo. Tēperē zephīro leui. Cle-
la ne presse graui. Scāde. Sēpe. rēzephīro. leui. Clela. ne presse gūi
¶ Ne presse enī est molosus q̄ ex trib⁹ lōgis fit ¶ Tertiu coryambicū
monometrum aristophaniū: coryābo et bachio cōstās. Ora. Lydia
dic per oēs. Scāde. Lydiadic. peroēs. ¶ Quartū coryambicū pen-
thametrū alchiacuz: spōdeo vno coryābicis trib⁹ et vltio pyrbicio
constās. Ora. Tu ne q̄sieris scire nefas quē michi quē tibi. Itē idez
cra. vītepi⁹. seuerisar. bozē. ¶ Quintuz coriābicū saphicū constās
trocheo: spondeo. duobus coriābis z bachio. Ora. Te deos oro sy-
barim cur pperas amando. Scande. Tede oso. ros ybarim. curproz
peras. amando. ¶ De yonicis et minor.

Allo tm̄ gñe yonicorū a miori latini auctores q̄s legimus vsi
sūt. Id appellat yonicū saphicū a miori. trimetrū achataz
lecticū: hoc est tribus yonicis a miori p̄stās. Ora. Miseray est nec a-
mori dare ludo hoc mō scādīf. Miserare est. nec amori. dare ludū. Est
itē gen⁹ vnū metri. yonici a maiore cui⁹ exēplū nō hēo: nec a diome-
de positū est nec iuniores ei⁹ memisse cōperio. De trochaicis.

Trochaicū genus est in nostris auctoribus bipartitū. Vnū
alchinaniū dimetruꝝ acathalecticū. Boeti⁹. Quos vides
sedere celso. In quo locis iparibus trocheū tibrachū z da-
ctylum iuenies: parib⁹ trocheū et anapestū. Scāde. Quosui. desse-
dere. celso. ¶ Alter est trochaicū pheretraciū. Boe. Solij culmine
reges: anapesto: dactylo et trocheo: vel spondeo constans: ad hunc
modum. Solij culmine. reges. ¶ De itermixtis gñibus.

Et p̄terea nō ignorandū metra int̄ se pmixta eē nōnūq̄: z in
noia sortiri. Qd enī vniforme ē et puz monocolos appellat
quale ē buccolicū z reliqua opa virgilij. Ex duob⁹ gñib⁹ mixtū dico
los distrophos vocat. i. cū post duos dissimiles versus ad primū fit
cōuersio. Quale est illd. Ora. Water seu a libidinū. Et epistole oēs
nasonis. Dicolō tetrastraphō dicem⁹ si post tres eiusdē gñis vers⁹
et q̄rtū alteri⁹ mōi ad primū accedem⁹. vt est illd. Oratianū Mercu-
ri facunde nepos atlantis. Et illud eiusdem. Integer cui sceleris

Liber

q̄ purus. Si vero post versus trīs diuersi gñis ad p̄mū cōuertemur
tricolos tetra stophos erit. Quo gñe est illa oratiō oda. Dyana tene
re dicite virgines Itē alie p̄plures quas attē^r lector facile p̄uidebit

Is supra positus versuz gñibus ubi sunt latini cōiores
auctores. In q̄bus p̄dicēdis si q̄s illos studebit imitari
iueniet insup quasdā formas cōmiscēdi iuicē pedes aut i
vnū eūdēq̄ versū singulas oīois ptes p̄gerēdi seu mediū
finēq̄ simili desinētia p̄cludēdi q̄mod^o leonin^o appellat

Et q̄ huiusmōi sūt versus: a q̄busdā theretes vocant. vt Quicq̄d for
mosū mūd^o gerit aut p̄ciosū. Floris h̄z morē cui dat natura colorē.
Sunt p̄terea q̄ sine vlla cōiunctōe copulati dicunt inuigēs Qualis
est hic. Tectū augustū ingēs centū sublime colūnis Itē Vir. in. iij.
georgi. Irrūpunt portis p̄curritur ethere in alto Fit sonit^o magnū
mixte glomerent in orbe. Sūt q̄ fragosa et exultabūda enūciatione
tonāt: et hi sonozi dicūtur: vt At tuba terribili sonitu p̄cul ere sono
ro. Increpuit. Sed eā varietatē seorsum distinguere iō noluim^o: q̄
res ipsa: tū oculis: tū aurib^o et videri z audiri facillie pōt. Cōtēptui
certe nobis fuerūt nescio q̄ versus quos ociosi et stertētes ad focus
quidā ineptissime fīxerūt. Laudatos: catenatos. cruce signatos.
Et q̄s nō sine cachīno scribimus tūbellarios titubātes: secretarios
saltatellos. z alterutratos: dignissimā suis laudatoribus turbā. De
quibus oībus (sunt enim permulti alij.) duos t̄m. Tumbellarios: et
cruce signatos ad exemplū vitande ineptitudinis causa referemus:
Tumbellarios dicunt huiusce forme numeros. Anglia: flādria: flo
rida: frācia: nescia fraudis. Possidet hec tria premia: p̄edia: p̄rells
laudis Cruce signatos appellant hos versus.

Virgo parens christi consistens inuiolata.

Tu michi pergrata summa bonitate dedisti

¶ Addo aliud itez nō vsq̄ qua q̄ sp̄nendū. Ignis edax: et flāma vor
rax mea destituere. Hūmus emax animusq̄ sagax ea restituere. Qd
genus vt imitē positu esse nolim. Est enī lasciuū et ioculatorium
Uno t̄m in eam formā plato distico satiabit auditor. Si erit forte:
vt scimus plerosq̄: quibus ista placebūt: is illa i p̄sa exempla dicta
esse existimēt: nobis anilia putātur. Nemo igitur nobis insultet si rē
perparum vtilē: insulsam: ridiculam: p̄ceptu facillimā cōsulto nō
scripsimus. Nam p̄suasuz tenem^o multū scolasticis obesse dum artē
aliquā minutissimis p̄ceptūculis disptitā legūt p̄imū q̄ litteris
ipsis confidentes inueniendis rebus negligētius animū intendunt
deinde lectionis muplicitate vexati minime valent memoria.

Quas res vt maxime euitaremus: studuimus esse breuissimi.

Finis artis versificatorie. Roberti gaguini.

Tabula rubricarum libri primi

Prohemium

De nomine et diffinitione metri.

De numero litterarum

De nominibus litterarum

De semiuocalibus

De mutis

De liquidis

Quare singule lre considerade sunt.

De syllabis

De quantitate syllabarum in gñali.

De ancipitibus syllabis

Alia de quantitate syllabarum preceptio.

De i. in compositis dictionibus

Annotatio de propriis nominib⁹.

Epylogus

De a in primis syllabis producta

De a in primis syllabis correpta

De a in mediis syllabis producta.

De a in mediis syllabis correpta

De a in ultimis syllabis

De e in primis syllabis producta

De e in primis syllabis correpta

De e in mediis syllabis producta.

De e in mediis syllabis correpta

De e in ultimis syllabis

De i in primis syllabis producta

De i in primis syllabis correpta

De i in mediis syllabis producta.

De i in mediis syllabis correpta

De i in ultimis syllabis

De o in primis syllabis producta:

De o in primis syllabis correpta

De o in mediis syllabis producta

De o in mediis syllabis correpta

De o in ultimis syllabis

De u in primis syllabis producta

De u in primis syllabis correpta

De u in mediis syllabis producta.

De u in mediis syllabis correpta

De u in ultimis syllabis

De consonantibus ad finem dictio-
num positis

¶ Tabula libri scđi de pedibus

Quid sit pes

De pedibus dissyllabis

De trissyllabis

De quadrissyllabis

De cuiusq; pedis origine

Qđ ad cōficiendos versus nō inuti-

lis est musices cognitio

De licentia poetica

De licētia innouādarū syllabarum

De innouandis dictionibus

De oratione

De commutatione vocabulorum

per omnes orationis partes

De elipsi atq; finalipha

Tabula tertij libri

De generibus metrozum

De metroz generali appellatione.

De alia metri appellatione

De alio metroz nomīne

De attributis metri

De metrozum generibus in specia-

li et primo de heroico

De elegiaco.

De lyricis versibus 7 primo

dactylico penthametro saphico et

aliis multis

De iambicis versibus et eorum va-

rietate

De anapesticis.

De coryambicis

De yonicis a minorib⁹:

De yonicis a maiori

De trochaicis

De intermixtis generibus

¶ Peroratio et finis operis.

Finis tabule.

o

Eiusdē Roberti gaguini apud Cordubā febre grauiter egro
tantis: ad dñi saluatoris matrē Oro cū aliis qbusdā epigramatibus.

S Intento infelix: et crimine sordibus aures
Hunc pulsare tuas: nimum seu vrgere querendo
Da veniam argenti diuum clementia: nobis
Te dedit antidotum querende (virgo) salutis.
Tu gemitus: tu vota: preces: suspiria: fletus:
Annata pietate leuas. te semper egentem
Uberiore sinu populum curasse: fides est.
In tua nunc igitur admitte sacraria mater
Egroti lachrymas moueat te languor iniquus
Quem tremulo induxit exardens corpore febris
Iam carne exesa pellis rugatur et ipsis
Ossibus ezile vix prebet pendula tegmen
En dolor articylos (contractis nexibus) arctos
Pandit. et obtusi fugiunt introsus ocelli
Ipsa etiam facies sectatur imagine laruas.
Officioq; vocant titubantia frigore membra
Semianimum fulcro decumbit inutile corpus
Hec baculo sustante capit natura iuuamen
Sola subest vacuo mens pectore: nescia siue
Deserat exangues: vel adhuc suffulciat artus
Sicne sub extremo voluisti sole Robertum
(O totiens miserata parens) occumbere: quisnam
Posteriora feret morienti verba salutis
Quis funus ducet: quis condet inane cadauer
Busto: et tristem aiam mandabit in astra vocari.
O si inter dulces: si fidos inter amicos
Pauca sub egressu licuisset non voluere
Fata nec inflexe parce voluere recedam
Incuratus: e gens supremum affantis amici
Tandemq; implacida humabor tellure: perennis
Incola celtiberum nulli memorandus. Abito
O infelix anima pereuntem hispania molem
Seruet: obtritum iam deuoret horrida corpus.
Sed prestat (famuli) cineres dispergies austris
Sed mandare freto: perennis velocibus illis
Per iuga pyrenei referent fortasse coactos
Belgarum in sedes: vel ponti seuior vnda
Afferis obsequio notam ructabit in algam.
Proderit occiduos quocunq; euadere manes:
Tune ergo inflexa mater mitissima: mater

Spectare hoc poteris: multum vocitata: refelles
 Vota precantis opem: dubio iam funere: claudes
 Dei gremium misero: claudes precordia seruo
 Exitum patienti: Tu quondam vltro solebas
 Ferre manum: releuare pios miserarier egris.
 Quid nunc lenta gradum differs: Quid tardius audis:
 Supplicis egroti miserandos cuius precatus:
 Si forte ob noxam veniam aut dignare vocantem:
 Atque ideo immeritis precibus non annuis: assit
 Libera que semper patuit miseratio. que tot
 Vel culpa implicitos materna sponte leuauit.
 Si meritos tantum quanta est clementia: quantus
 Vulcati dulcoris honos: Tum viscera nudas:
 Dulcia tum expandis: tum porrigis vbera. si cui
 Post scelus admissum redeunti protinus astas:
 Non planctu emollita pio. Quis grata putabit
 Que fletu expresses: magni est quodcumque gemendo
 Torseris. Exurge non ficta precamina: sano
 Corde damus morimur. Potes o medicina dolenti
 Non prestare manum: Expectas fortasse querelis
 Cessisse algentem. Jam desino. nec quero: vltra.
 At tua per gnati morientis vulnera: per que
 Virgo tuum nulla violatus: sorde pudorem.
 Perque tibi assuetum miserandi (femina) morem.
 (Dum viuacis adhuc trepidant spiracula fibre)
 Ocuis accedas. dextram susterne labanti.
 Da reditum in patriam. Da visere rursus amatos
 Ut me ipsum quondam socios quondamque sodales:
 Pronus in ede sacra celebrarunt quam tibi franci
 Leticie titulo numen venerabor et aras
 Ipse ego fulgenti mater face casta litabo.
 Exsoluam et gnato diu libamen honoris.

Cristoforo gaguino fratri de tribus
 vijs humane vite: carmen saphicu adonsum.

Ut viam tuto properes salutis:
 Semitas (frater) meditare vite
 Itur hac celo. tellique deorsum
 Infera pandunt.
 Asperat summa scopuli frequetes
 Hic furens ardor nimij decoris:
 Et pauor torquet subitus ruine:

Spes et habendi:
 Nulla ibi menti requies auare.
 fraud: dolus: liuor. labor: et tiranis
 Sauciat puncti: cruciatque semp
 Hac subeuntem.
 Se superfer: comites perosus
 Diceret forsan superis duellum:

Tolleret celos raperet tribunal
Ambitus vrens
Hocce progressu videas ruisse
Cesarem quondam medio senatu
Urbium fastus populos feroces
Regnat tyrannos.
Ruppibus nixas quatit aura pin?
Et sua tures grauitate nutant
Fertur et preceps violentus ardor
Imperitandi.
Alteram nolim timidus sequaris.
Que focum asseruat fugitans laboris:
Helitum votis meditans cibari
Deside voto.
Beluis certe nichil ipsa differt
Nec quidem pbris vacat aut reatu
Pregrauat corpus sopor igneasque
Scia mentes.
Blada vel pigrum stimulat libido
Vel dicax fedo vomit ore pbrum
Vel dolu versat: vel iners cibatu
Stertat in vmbra.
Non foro natus nec agris colendis
Nec procul tecto iaculum vibrare
Consult nunc patrie labanti
Sed nec amicis:
Se terit tanquam calibem senecta
Aduenit terris migrat inde totus
Leu pecus diue rationis expers
Nescia fame.
Perdidit fasces syrus ille ductor
Incumbens molli gremio puelle.
Et graui leto didicit laborem
Sardanapallus
Profuit nulli residem fuisse.

¶ De nativitate nostri saluatoris.

Nec limum aut cinres spiracula sumere vite:
Miroz ades maius fit nichil omnipotens.
Quem non astra ferunt: nec pontus: ne capit ether.
Signato exhibuit ventre maria deum.
Vita: vigor rerum: speciosi gloria mundi:
Femine obsequio carne volutus eget.

Ululit semper tremebunda virtus
Cum domi segnis peragit fluens
Secula vite.
Ergo nec celso rapias honores
Desidem nec te videat caminus
Ultima hec sunt quibus abstinebit
Prescia virtus.
Cautior factus scelerum periculis:
Peruides quid sit via recta frater
Terro est nullus mediam tenetis:
Culpa nec error.
Nec tibi curas adimet nocentes
Afferet menti solidam quietem
Nec frequens votis humilis veres
Templa deumque.
Querit et vite miseretur egris
Admonet fontes fouet et pusillos
Patrie seruit: socios honorat.
Curat amicos.
Prospectis non se nec honore tolli:
Nec malam sorte lacrimosa luget
Prestet in semet meditata longe
Temporis iras.
Horridam dices aditu quam illic
Dura paupertas vigil elaborat
Et sequas veri macies seuera
Dux sit eunti.
Inde si transis: nimium suaves
Fert iter fructus quibus assuetus
Despues mundi fluidos nitores
Serta choreas.
Hac fides robur tulit: et decorem
Hac polum multi rapuere fortes:
Hac precor frater monitus subito
Dum valet etas.

Statu inops vagit pannosus ab ubere pendet:
Pendit et edicto cesaris era nouo.
Cur sic diuinis tribuent humana decorem:
Efficiet liquidum densior umbra polum:
Sic tulit infelix miserandi noxa parentis
Quem tamen ut redimat: fit deus auctor homo.
Ille deo tumidus spreuit parere iubenti.
Hic rerum princeps paret et obsequitur.
Se super elatus ruit ille: ruere sequaces:
Per fenum: et stipulas hic rapit astra cruce
Sic longe aduersa posita est ad vulnera cura:
Et censere humiles parua decere pios.

De eo quod scriptum est. *Mulier amicta sole:
Et luna sub pedibus eius.*
Est visa in terris celesti semine feta
Virgo nec effregit viscera casta pudor
Hanc circumradans vestibat lumine phebuis:
Subter erat teneros clara dyana pedes
Stella coronabat roseos bisseua capillos:
Nigra tenebrarum nubila discutens.
Hanc possis vere christi dixisse parentem
Nam virtutis habet omne Maria iubar.

Ad dominum Johannem de beauuois
Andegauensem episcopum.
Credita multa prius que de te magna ferebant
Andegae pater cernimus aucta nimis.
Antique hystorie et rerum prediues abundas:
Et grauius dictis que iacuere leuas.
Ecce tibi Roma cedit superata loquendo:
Vel genitus maia cesserit ille tibi.
Perge decus lygeris: conscendes sydera fama.
Et fato ereptus: stabis in ore virum.

Instituta venalis alloquitur emptorem.
Quisquis ades legum casto peuentus amore
Quisq; optas maneat nupta pudica domi.
De longe connubio: generoso patre puellam
Paruula sum: et gnata Iustiniana vocor.
Multa meus genitor ad dotem predia gnate
Contulit: et genero precumulauit opes.
Est reuelare meum quid legum nomina signent:
Quid plebs: imperium: rexq; senatus agat.
Queq; vestuta libris iussere volumina pascis:

Hec super effuso porto refusa sinu.
Fida comes siviſ: ſi viſ ſeruabo penates:
Nil erit in nobis quod muliebze vomas.
En iam pre foribus extruſa et nubilis aſſum:
Ex pacto ſi quis forte maritus erit.
De paruo abduces paruo nutribis amatam.
Cuius ab vberibus lac tibi melq; fluat:

¶ Verſus hi quemdam illiberalem alloquuntur:
Si nimis audaci pulſamus limina fronte:
Parce nec in ſervos aſperiora refer.
A foribus ſepe non exauditus abiit:
Qui modo te noſter auctor adire iubet.
Nunc forte anguſtia patuit: dum ianua nobis
Uix ſuper eſt preſſis poſte reuulſa toga.
Si placet admiſſos breuiter commiſſa loquemur.
Sin contra: eſt vetitis fas remeare domum.

¶ Ad quendam qui de amore hoc
diſſichon ſpargebat in vulgus:
Nefcio quid ſit amor. nec amo. nec amor. nec amaui.
Sed ſcio ſi quis amat. utitur igne graui.

¶ Reſponſio per contrarium.
Expertus didiſci quid amor ſit. ſemper amaui.
Et michi blandus amor: blandior uſq; fuit:
Uroz et ipſe volo nec amoris flumina deſunt.
Que ſuaues flammas ymbze rigent placido.

¶ De cerea lucerna bicolori.
Diſcolor hec lampas rubro pretendit amorem.
Pretendit candoꝝ integritate fidem.
Hec virtus animo in fortiſi bina manebit
Surget ad ethereos ſplendida flamma choros.

¶ De eadem
Cereus ut late flammis et luce coruſcat.
Sic opere et meritis inclita vita nitet

Ad iohannem ſautetum theologum doctoꝝem.
Barrula cum nuper Sautetum fama referret:
Se tandem in noſtros contulit ampla lares.
Non qualis bauio ſed maxima quanta ſophocli
Verſibus excelsis clara perenne volat:
De pudor inuaſit: q; q; vicina ſonabant.
Uix michi ſurdaſtro noſcere muſa dabat.
Sed neq; theologum fidei quem feruor adurit
Audieram aonijs velle coſtre choris
Ibo inqua: et plenum venerabor apolline vatem.

Gallia quo ligures vincat: et Ausonios:
Gratulor ergo tibi musis dilecte poeta
Quem numeris clarum clyo canora facit.
Sed quo semper eas felici carmine maior:
Dic que meonidem patria certa tulit:

Responsio per Sautetum:

Scotus aquinatem non tanto pulsat achille:
Sautetum quanto magne gaguine feris:
Diuinos latices sancto sub principe thoma
Haurio. quos reliquis fundere mente sedet.
Pyrius calor ipse meum non contigit vnq̃
Pectus adest nulla musa vocata michi
Sautetum placidus nunq̃ cognouit apollo.
Promere tam villam barbariemq̃ pudet
Te lepos ipse aluit: tibi nupsit summa poesis:
Sat michi sit ferule supposuisse manum.
Dum thomam relego: dum nescio prozsus homerum:
Que sit meonidis patria certa petis:
Quod petis hoc nosti varios sibi fors dedit ortus
Huncq̃ refert ciuem grecia tota suum.

Ad eundem.

Ire meo petro dicturi ex corde salutem.
Petro cui diuus carmen apollo dedit.
Hec tenuis pudeat vestitos forte togelle.
Cum nulla est sordes: vel caro nuda placet.
Ludimus hec raptim votum incendente maria:
Currite lux celo promicat ite citi.

A diuinam matrem saluatoris

Virgo cui tellus: cui pontus seruit: et ether.
Da stabilem sine labe animum. da corpus opimis
Viribus integrum: patiens algoris et estus.
Cetera que fluitant vario discrimine sortis
Et labor: et cura et solers industria queret.

Ad petrum bury canonicum Ambias

nensem carmen asclepiadeum.
Quid te versiculis vt queo mollibus
Huncq̃ promoueo: sed tacitus siles.
Et tantum auribus. et iudice corculo
Appendis numeros leues:
Censen nos paribus ludere fistulis
Illi qua celebris mintius intonat:
Non saxis canimus: nec trahimus feras

Sed te pyerum seuem:
Te miris superos nysa canoribus
Et vidit satyros flectere suauiter
Et me sepe lyra: dum residet sopor
Ultro comiter excitas:
Hunc pulsus resona vel michi tardulo:
Si post letus ager temperet estibus:
Pro ludes calamo tutior ad gregem
Equum postulare mi petre

¶ Johanni Andree ferabos poete laureato
Magna repromittis celsi voce iohannes.
Unde queant lingue peregre culta loqui.
Sic potuit siluas duris cum cantibus orpheus:
Infernūq; iouem flectere carminibus
Ast discam ingēne nullo blandimine verum.
Prostrates spernunt nestoris ore trahi.
Sunt nuge quecunq; maro: quecunq; beatus
Dixerit orator sit licet Isocrates
Ingenium fateor est illis quale per orbem
Non aliud forsā celsius inuenias
Sed lingue et verbi tantum modulamina curant.
Quatinus ad scoti scripta legenda sat est
Si quis aquas elyconis amat vel numina rident:
Referit ille fidem quem iuuat illa sequi
Et quos principio tibi spectas esse fauentes:
Protinus ad summum tertia lux abiget
Difficile ingreditur regina oratio mentem
Vestibulo cuius nulla thalia sedet.
Hinc probata māmīs lalasse rudimina rhetor.
Quem bene dicturum gloria celsa manet
Saud tamen idcirco frustra per pulpita cantas
Unus et alter erit quem tua scita trahant
Et iam post latio tibi partam carmine famam
Hominis ipsa tui gallia testis erit
Te quoq; (ni pudeat gallo cantarier ore)
Dum vita extabit versibus ipse canam

¶ Dñicus Mancinus Roberto gaguino. S.D:
Cedua silua michi surgit sed acuta bipennis.
Est tibi tum dure falcis acumen habes:
Si stipes peccat: dnra concide bipenni.
Si fruticant ramī: falce secare velis
Stipes erit totus si non placet ipse reuulsus
Nec sine de ramis luxuriare comas

¶ Idem ad eundem
Digna tuo ferro vereor sit silua recidi
Sed potius flammis illa abolenda tuis
Aut ioue sub pluuio ne sit compulosa natare
Inscia: que flammis semper et odit aquas
Te vulcane precor: precor et tua numina tethis
Ut silue parcas arboribusq; meis.
Si tamen ipse furoz cogit scitote q; vna
Si per vos pereat altera silua subit

¶ Ad dominicum Mancinum responsio.
Ignibus: aut rapido ne mandes flumine mergi
Que mancine facis carmina digna ioue
Amphyona ferunt thebarum menia cantu
Et silices duras exagitasse lyza
Humina sic potis es vel tetros flectere manes:
Tam purum et dulce conficis arte melos
Non ergo audebo seu a temerare bipenni
Quos deceat lucos religione coli
Se tollant potius letis ad sydera ramis
Atq; his ydeum cedat et omne nemus
Hic satyri ludant et turgent plectra napee
Delius arguto pollice carmen agat
Sic me (crede) tui versus dominice leuarum:
Ut solet egrotos dum venit alma salus.

¶ Ad diuam Mariam saluatoris matrem:
Non satis audenter tibi virgo nescias ordis
Sordidus ipse malis debita vota fero
Sed me sumpta salus euicto funere: cogit
Te benefactricem laudis honore sequi
Decumbebat iners tremulo spiramine corpus
Atq; effeta caro mortis agebat iter.
Tu precibus clamata meis: tu virgo benigna
Protinus ad robur languida membra vocas
Hac ope defensus grates et munera pono
Atq; aram et numen pronus adozo tuum
Tu posthac si morbus erit: festino medetoz.
Ne cum carne ruat mens superata malis

¶ Adolescens senem alloquitur.
Dic venerande senex: humanum viuere quid sit.

¶ Senis responsio
Transitus in mortem: cure: plenusq; laboris.
Nisoletur amor: spesq; fidesq; dei.

¶ Gaguini sic finit opus:

cm
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19

cm
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15

Adm. L. J. Anthon

